

Ziemia Suska 8/99 sierpień 1999

Spis treści:

- Małyśiak H.: *Sucha-lipiec 1999 znowu klęska powodzi*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.1/7.
- Siwiec Andrzej: *Nadzwyczajna sesja rady miejskiej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.1/5.
- Woźniak B.: *Wizyta Prezydenta*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.1/6.
- Redakcja: *Memoriał Henryka Łasaka*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.1/6.
- MK: *V suskie spotkania z folklorem*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.1/16/17.
- Bez podpisu: *Rozkład jazdy PKP*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.1/26.
- Redakcja: *Wiadomości z Ratusza*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.2/3.
- Redakcja: *Nadzwyczajna sesja rady miejskiej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.3/4.
- Brak podpisu: -998-. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.4.
- Brak podpisu: *Podstawowe dane dotyczące stanu i struktury bezrobocia w PUP w Suchoj Beskidzkiej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.4.
- Matejko Elżbieta: *Informacja o stanie przygotowań do otwarcia gimnazjum*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.6.
- Brak podpisu: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.6.
- Fitak Franciszek . Małyśiak H.: *Dzień na słowackiej babiej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.8/9.
- Burmistrz miasta: *Na ślubnym kobiercu*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.10.
- Brak podpisu: *Wiadomości z USC*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.10.
- Brak podpisu: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.10.
- Przerywacz M.: *Czy nasze dzieci są bezpieczne?* „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.10.
- Przerywacz M.: *Bezpieczny sklep*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.10/11.
- Fluder W.: *Policja informuje*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.11.
- Brak podpisu: *Przysłowia na sierpień*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.11.
- Brak podpisu: *Czym jest Unia Europejska?* „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.12/13.
- Brak podpisu: *Komunikat prasowy*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.13.
- Ogłoszenie: *XV Babiogórska jesień w Zawoi*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.13.
- Surzyn Kazimierz: *Wizyty Jana Pawła II w Wadowicach*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.14/15.
- Brak podpisu: *Spacerkiem po suchej*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.16.
- Olszowska Maria: *Sto lat kolei do Zakopanego*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.16.
- MOK-Zamek: *Podziękowanie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.17.
- Woźniak B.: *Święto Matki Boskiej Zielnej 15 Sierpnia*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.18.
- Harasimczyk Jerzy Henryk: *Wspomnienie o Kundusi z Siwcowki*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.18/19.
- HKM: *Z mapą i przewodnikiem w plecaku po suchej i okolicach*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.20/21.
- Woźniak B.: *Koncert fortepianowy w przedszkolu*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.22.
- Redakcja: *Kompetencje i zadania samorządu w publikacjach*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.22.
- Cholewka Aleksandra: *Porady działkowe*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.23.
- STANDARD: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.24.
- BUDOMAT : *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99,s.25.
- Komenda Obozu: *List do redakcji*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99,s.26.
- ZS Goetel: *Ogłoszenie*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99, s.26.
- GABINET LEKARSKI: *Ogłoszenie* „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99,s.26.
- Redakcja: *Otwarcie siedziby DCD International*. „MS Ziemia Suska”.1999, nr 08/99,s.26

Brak podpisu: *Sprawozdanie z Realizacji Kalendarza Powiatowych Igrzysk Młodzieży Szkolnej: „MS Ziemia Suska”*.1999, nr 08/99, s.27/28.

ZIEMIA SUSKA

MIESIĘCZNIK SAMORZĄDOWY

NR 8/99 (49)

ISSN 1425 087 X

Rok V

sierpień 1999 r.

Cena 1,50 zł

Nr rejestru 169

SUCHA - LIPIEC 1999 ZNOWU KLĘSKA POWODZI

Meteorolodzy i klimatolodzy określili lata 90-te dekadą katastrof. Jak zaobserwowano na całym świecie liczba burz, huraganów i powodzi zwiększyła się trzykrotnie. Mimo że nie mieszkamy w tych rejonach świata, gdzie klęski żywiołowe zdarzają się często, rośnie u nas liczba dni burzowych, wzrasta intensywność opadów deszczu i ilość powodzi. W województwie małopolskim, zwłaszcza powiatach: suskim, nowotarskim, wielickim, krakowskim i tatrzańskim w dn. 8 lipca 1999 r. wystąpiła gwałtowna nawałnica burzowa z oberwaniem chmury.

W miejscowościach Sucha, Stryszawa, Kuków, Krzeszów, Śleszowice, Zembrzyce obfity opad deszczu już po chwili spowodował podniesienie poziomu wód we wszystkich rzekach, rzeczках, potokach i strumieniach. Co więcej, w rzeki i potoki zmieniły się drogi i ścieżki górskie, woda płynęła zboczami gór, polami i łąkami, zamulając uprawy, znosząc miedze, porwijąc ziemię.

cd. na str. 7

foto. H. Małysiak

Wszystkim Policjantom z okazji Ich Święta składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowia, bezpiecznej pracy, satysfakcji zawodowej i szczęścia rodzinnego, a Komendzie Policji w Suchej Beskidzkiej dziękujemy za trującą od początku istnienia pisma współpracę

Redakcja Miesięcznika Samorządowego „Ziemia Suska”

NADZWYCZAJNA SESJA RADY MIEJSKIEJ

Na marginesie artykułów „Panują nad żywiołem ?” i „Krajobraz po wielkiej wodzie” („Gazeta Podhalańska”, wtorek, 3 sierpnia 1999 r.)

Nadzwyczajna Sesja Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej zwołana przez Przewodniczącego Rady odbyła się 27 lipca br. Było kilka ważnych powodów, dla których Sesję taką należało zwołać w trybie pilnym. Dzień 27 lipca 1999 r. nie był wybrany przypadkowo. Otóż 26 lipca 1999 r. tereny dotknięte klęską powodzi w Suchej Błędzonce wizytowała specjalna komisja, składająca się z przedstawicieli Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Wojewody Małopolskiego.

cd. na str. 5

WIZYTA PREZYDENTA

Mieliśmy przyjemność gościć w Suchej Beskidzkiej byłego Prezydenta RP na wychodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego wraz z małżonką Karoliną, którzy będąc w przejeździe do Wadowic na spotkanie z Ojcem Świętym, przyjęli również zaproszenie Starosty Suskiego Andrzeja Pająka i odwiedzili Starostwo Suskie. Spotkanie rozpoczęło uroczyste wystąpienie Starosty, który już po raz drugi serdecznie witał Prezydenta w naszym mieście.

cd. na str. 6

Memoriał Henryka ŁASAKA

W dniu 24 sierpnia 1999 roku (wtorek) Polski Związek Kolarski organizuje wyścig pod nazwą „Memoriał Henryka Łasaka”. Współorganizatorem wyścigu jest Zarząd Miasta Sucha Beskidzka.

cd. na str. 6

V SUSKIE SPOTKANIA Z FOLKLOREM

patrz strona 16,17

ROZKŁAD JAZDY MPK

z przystanku Sucha - Rynek

na stronie 26

Wiadomości z Ratusza

VIII Sesja Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej odbyła się w dniu 22 czerwca 1999 r. Otwarcia dokonał Przewodniczący Rady Miejskiej Stanisław Lichosyt. Powitał serdecznie przybyłych na sesję Radnych, Burmistrza Miasta Andrzeja Siwca, zaproszonych gości, mieszkańców Suchej oraz pracowników Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych Gminy. Po stwierdzeniu prawomocności obrad przyjęto jednogłośnie porządek obrad. Następnie Burmistrz przedstawił sprawozdanie Zarządu Miasta z wykonania uchwał Rady Miejskiej, podjętych na VII Sesji. Nie zgłoszono żadnych uwag ani też zapytań i przyjęto sprawozdanie jednogłośnie.

Podczas VIII Sesji Rada Miejska podjęła następujące uchwały:

1. **Uchwalenie Statutu Gminy Sucha Beskidzka.**

Statut który obowiązywał do chwili obecnej został uchwalony przez Radę w 1996 r. W lutym 1999 r. Rada Miejska podjęła decyzję o aktualizacji Statutu i powołała Komisję, której zadaniem było jego opracowanie. Statut został przyjęty jednogłośnie.

2. **Ustalenie odpłatności za pobyt dziecka w Przedszkolu Samorządowym.**

Ustalono nową odpłatność za pobyt dziecka w przedszkolu, która będzie obowiązywać od 1 września br. Dzienna stawka żywieniowa dla dzieci w wieku od 2 do 6 lat wyniesie 3,80 zł. Natomiast miesięczna opłata za organizację żywienia dzieci wynosi:

- dla dzieci powyżej 2 lat - 115 zł,
- dla dzieci od 3 do 6 lat - 55 zł.

Dotychczasowa stawka została podniesiona o 10 % i, jak poinformowała dyrektor Przedszkola Aleksandra Miś, była konsultowana z Komitetem Rodzicielskim działającym w Przedszkolu oraz Komisją II Rady Miejskiej.

3. **Zmiana cen za oczyszczanie ścieków dowożonych do oczyszczalni.**

Temat ten zreferował Wiceburmistrz Miasta Kazimierz Wywijas. Wyjaśnił, że oczyszczalnię ścieków uruchomiono w 1994 r. i już wówczas jej technologia była przestarzała. Stwierdził, że wymaga ona modernizacji, zużyte zostały szczotki kesenera oraz zapełnione poletka osadowe. W roku bieżącym kończy się pozwolenie wodno-prawne na dalszą eksploatację oczyszczalni, w związku z czym musi się oczyścić poletka i zamontować szczotki, aby można było uzyskać nowe pozwolenie. Eksploatator oczyszczalni ścieków wystąpił do Zarządu Miasta o dodatkowe środki, gdyż w cenie ścieków nigdy nie była naliczana amortyzacja i nie można było przeprowadzać większych remontów. Brak środków na remonty wynosi obecnie ok. 120.000 zł., których miasto nie jest w stanie w tej chwili wyasygnować. Z tego powodu Zarząd Miasta zaproponował zmianę cen ścieków dowożonych. Podwyżka przyniesie dodatkowe wpływy w wysokości ok. 34 tys. zł do końca roku, co pozwoli na zakup szczotek kesenera, których już się nie produkuje, lecz eksploatator znalazł takie szczotki, nie zamontowane w jednej z oczyszczalni, które można zakupić za ok. 24 tys. zł. Pozostała część środków umożliwi częściowe odwodnienie osadu i wywiezienie tego osadu na składowisko. Po tych wyjaśnieniach Radni przyjęli nowe stawki za oczyszczanie ścieków dowożonych do oczyszczalni, które wynoszą:

- a/ od gospodarstw domowych i placówek oświatowych w Suchej Beskidzkiej - 5 zł/m³
- b/ od pozostałych dostawców z wyjątkiem ścieków przemysłowych - 10 zł/m³

Powyższe stawki nie obejmują kosztu dowozu ścieków do oczyszczalni. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 lipca 1999 r.

4. **Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sucha Beskidzka.**

Dotyczy ona terenów pod budowę przepompowni wody z urządzeniami towarzyszącymi (rejon Bładzonka-Rzeźniczaki) oraz obiektów i urządzeń technicznych zakładu geotermalnego wraz z urządzeniami towarzyszącymi, związanych z wykorzystaniem wód geotermalnych z otworu wiertniczego „Jachówka 2K” (rejon Bładzonka-Barzyczaki).

5. **Zaciągnięcie pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.** Środki uzyskane w ramach pożyczki zostaną przeznaczone na budowę kolektora E.

* * *

W czasie sesji Adam Leśniak, Kierownik Referatu Rozwoju Miasta przedstawił informację dotyczącą wykonania budżetu gminy w zakresie inwestycji za okres od 1 stycznia do 30 maja 1999 r. Na ten temat pisaliśmy w nr 6-7 „Ziemi Suskiej”.

* * * * *

W imieniu koalicji „Wspólnota Suska” i „AWS” głos zabrał Marian Natanek, który omówił opracowany przez koalicję „Kierunkowy program podniesienia walorów turystycznych i uatrakcyjnienia miasta Sucha Beskidzka”. Wg autorów programu miałby on być realizowany przez ok. 8 lat i objąć takie dziedziny, jak:

- uatrakcyjnienie rynku miejskiego poprzez usunięcie z niego jarmarku, przygotowanie linii energetycznej, wykonanie chodników i oświetlenia itp.,
- dokończenie prac remontowych w parku zamkowym - odnowienie stawu i mostków, wykonanie drózek, oświetlenia i wejścia od strony Rynku, ustawienie ławek, kwietników i podestów,
- budowę wyciągu narciarskiego na stoku „Cholerna”,
- współudział miasta w budowie powiatowego basenu w Suchej.

Koalicja zaproponowała, by na realizację powyższego programu zabezpieczyć rocznie ok. 350 tys. zł w budżecie miasta. Podczas dyskusji nad przedstawionym programem Burmistrz Miasta Andrzej Siwiec stwierdził, że popiera przedstawione w nim propozycje, jednak pod tym warunkiem, by nie zajmować się w tej chwili sprawą środków finansowych przeznaczonych na jego realizację, ponieważ nie ma do tego podstaw formalnych, nie jest to dyskusja o budżecie, a poza tym kwoty te nie są precyzyjne. Zwrócił uwagę, że wymienione w programie propozycje są słuszne lecz nie nowatorskie, gdyż od dłuższego czasu znajdują się w orbicie zainteresowania tak Rady, jak i Zarządu Miasta. Wiele z nich jest już zresztą realizowanych, jak np. remont parku zamkowego czy usunięcie targowiska z płyty Rynku, do którego dojdzie w najbliższym czasie. M. Natanek przyznał, że wnioskodawcy wiedzą o tym, że tematy przedstawione w Programie były omawiane już w czasie poprzednich kadencji Rady, jednak chęć, by przyjęcie Programu w formie uchwały spowodowało usystematyzowanie działań związanych z jego realizacją. Janusz Siwiec („Samorządni”) zauważył, że program nie jest kompletny i jest wiele innych zadań, które należałoby do niego włączyć (np. kanalizacja). Zaproponował, by przyjęcie Programu do wiadomości jako materiał do dalszej pra-

cy w celu opracowania wspólnej strategii, ale bez określania kwot. Ostatecznie Marian Nataneck zaproponował, aby Rada podjęła uchwałę, która przyjmie przedstawione założenia Programu do włączenia w procedurę przy opracowaniu strategii miasta we wrześniu 1999 r. W głosowaniu projekt ten został odrzucony 10 głosami; za przyjęciem projektu głosowało 8 Radnych, a 1 wstrzymał się od głosu.

Podczas Sesji Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy w Suchej Beskidzkiej Janusz Spannbauer przedstawił Radnym analizę stanu bezrobocia na terenie naszego miasta. Podziękował Radzie Miejskiej za zainteresowanie problemem bezrobocia, a także poinformował, że temat ten omawiany był wcześniej na posiedzeniu Zarządu Miasta oraz Komisji Rady Miejskiej. Z informacji wynika, że na terenie miasta Sucha Beskidzka zarejestrowanych jest 440 osób bezrobotnych, w tym 246 kobiet; właśnie brak miejsc pracy dla kobiet na naszym terenie stanowi największy problem. J. Spannbauer poinformował, że w celu zwalczania bezrobocia Powiatowy Urząd Pracy prowadzi tzw. aktywne programy rynku pracy poprzez prace interwencyjne, roboty publiczne, szkolenia, staże, pożyczki dla bezrobotnych otwierających działalność gospodarczą itp. Szczegółową statystykę stanu bezrobocia w powiecie suskim przedstawiamy w informacji na stronie 4.

Red.

NADZWYCZAJNA SESJA RADY MIEJSKIEJ

IX Nadzwyczajna Sesja Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej zwołana przez Przewodniczącą Rady odbyła się 27 lipca br. i miała na celu przedstawienie zakresu szkód wyrządzonych przez powódź w dn. 8 lipca na terenie miasta oraz określenie działań dla usuwania skutków tej powodzi. Sesję otworzył Przewodniczący Rady Stanisław Lichosyt witając radnych, burmistrza, zaproszonych gości oraz mieszkańców poszkodowanych w czasie powodzi terenów miasta, zwłaszcza Bładzonki i Kułasówki. Wśród gości zaproszonych w sesji udział wzięli radni powiatowi - będący mieszkańcami naszego miasta - Przewodniczący Rady Powiatu Zdzisław Najder, radni Józef Fortuna, Ryszard Listwan, Wojciech Żak oraz Starosta Suski Andrzej Pająk, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej kpt. Bogusław Patera, Członek Zarządu Województwa Małopolskiego Antoni Rumian, Z-ca Dyrektora Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie Barbara Kaczmarczyk, Dyrektor Okręgowej Dyrekcji Gospodarki Wodnej Tadeusz Litewka. Uczestnicy sesji wysłuchali najpierw informacji na temat podjętych działań w czasie trwania klęski powodzi i usuwania jej skutków. Starosta Suski jednocześnie Przewodniczący Rejonowego Komitetu Przeciwpowodziowego dla powiatu suskiego poinformował, że zaraz po powodzi została powołana Komisja w celu oszacowania szkód na drogach wojewódzkich, w skład której weszło po dwóch przedstawicieli z każdej gminy. Jednocześnie Zarząd Powiatu przyznał na usuwanie skutków powodzi 100 tys. złotych oraz przekazał do interpelacji poselskiej kwotę niezbędną do usunięcia szkód w trzech gminach dotkniętych klęską żywiołu tj. Stryszawa, Zembrzyce i Sucha Beskidzka. Starosta poinformował również, że zarówno wycenione szkody przez komisje gminne, jak i powiatowe zweryfikowała w dół komisja wojewódzka.

Komisja Wojewódzka jak poinformował Przewodniczący Rady Miejskiej szacowała szkody dopiero w 18 dni po powodzi, kiedy spora część zniszczeń została już usunięta. Jednak

żeby w ogóle gminy mogły liczyć na środki państwowe muszą się najpierw znaleźć w ministerialnym wykazie gmin dotkniętych klęską powodzi. Aby liczyć na dotacje finansowe państwa - bo o innych środkach nie ma mowy - stwierdziła B. Kaczmarczyk, szkody muszą być większe niż 5 % budżetu gminy. Jednocześnie w budżecie gminy musi się znaleźć 20 % środków własnych w stosunku do wysokości dotacji. Stwierdziła również, że dotacje, o ile będą, z pewnością nie pokryją w całości wynikłych szkód powodziowych, że w województwie nie ma żadnych środków, ani rezerwy budżetowej na takie zdarzenia jak klęska powodzi. Dodała, że w województwie małopolskim klęska powodzi objęła łącznie 80 gmin.

W trakcie dyskusji poruszano ważny, zwłaszcza w sytuacji klęski żywiołowej, problem administratorów dróg i cieków wodnych. To do nich należy usuwanie skutków powodzi i ponoszenie kosztów odbudowy, napraw i remontów. Okazuje się, że nie wszyscy administratorzy przyznają się do swoich własności, przykładem jest tu wał ochronny na Kułasówce. Również Rada Powiatu zwleka z przejściem w naszym mieście byłych dróg wojewódzkich. Zapewnienie Starosty, że zniszczony most na górnej Bładzonce będzie naprawiony i będą mogły do dwóch tygodni najdalej przejeżdżać po nim samochody, ale tylko osobowe nie zadowoliło mieszkańców tej części ulicy. Brak mostu o odpowiednim tonażu uniemożliwi mieszkańcom tej części Bładzonki dowóz węgla na zimę, dowóz materiałów do budowanych tu domów, nie dojedzie tu również wóz strażacki, ani żaden inny mający powyżej 3 ton. Mieszkańcy apelowali do władz o szybkie podjęcie decyzji o odbudowie mostu. Przy dyskusji na temat administratorów dróg, mostów czy cieków wodnych wyszły nie tylko sprawy konieczności prawnego uregulowania ich własności (problem nie tylko w Suchej, ale w całej Polsce), ale również sprawy przekazywania gminom przez państwo różnych, kompetencji niestety bez zabezpieczenia finansowego. Liczne nowe obowiązki spływają w dół do samorządów ale nie idą za nimi środki finansowe.

Przedstawiciele województwa zadeklarowali pomoc w celu ustalenia administratorów, właścicieli cieków i urządzeń wodnych takich jak potok Zasepniczanka, wał na Kułasówce czy potok Bładzonka.

Burmistrz Miasta Andrzej Siwiec mówiąc o powodzi przypomniał, że jeszcze nie usunęliśmy skutków powodzi z 96 i 97 roku, a już kolejny żywioł 8 lipca br. nadzwyczaj silny i niszczący dotknął nasze miasto. Niszczącą siłą powodzi odczuli zwłaszcza mieszkańcy ulicy Bładzonka i osiedla Kułasówka. Podkreślił ofiarne zaangażowanie strażaków w usuwaniu skutków tej powodzi. Uczestnicy sesji podkreślali, że w chwili obecnej nie są tak ważne spory kompetencyjne jak zespolenie wysiłków i środków na wszystkich szczeblach samorządowych by likwidować straty popowodziowe.

Na sesji przyjęto uchwały dotyczące zmian w budżecie gmin oraz przeznaczenia 100 tys. zł na usuwanie skutków powodzi w mieście.

Informację o udziale jednostek ochrony przeciwpożarowej w akcji przeciwpowodziowej na terenie miasta Sucha Beskidzka w dniu 8 lipca przedstawił Bogusław Patera, który poinformował:

Z komunikatu otrzymanego w dniu 6 lipca o godz. 13,44 na dzień 8 prognozowano w naszym regionie opady w ilości średnim tj. 30 - 50 mm, miejscami 80 - 100 mm, przy wietrze w czasie burz dochodzącym do 72 - 108 km/h. Pierwsze zgłoszenie otrzymano o godz. 18,47 - powalone drzewo na ulicy Mickiewicza, następnie były powalone drzewa w Zembrzycach oraz na trasie Stryszawa - Las.

Po godz. 18,50 napływały meldunki, że zalewa osiedla Dulscy, Książki, a następnie Dolną Bładzonkę.

cd. na str. 4

Do działań zadysponowano OSP Bładzonka, JRG Sucha Beskidzka. W międzyczasie były zgłoszenia zagrożenia w Tarnawie Dolnej, Stryaszawie za Prodrynkami, a także na osiedlu Kulaśówka.

Stan wody Stryaszawki ostrzegawczy - 270 cm
alarmowy - 340 cm

8 lipca ok. godz. 20,00 - 510 cm

W ciągu godziny nastąpił przybór wody o 5 metrów.

Rozpoczęto alarmowanie jednostek OSP. Z terenu powiatu do wszystkich zdarzeń w sumie zadysponowano 47 zastępów straży pożarnych - 233 strażaków, które prowadziły 21 działań, w tym większość na terenie miasta Sucha Beskidzka. Były to jednostki OSP Sucha Beskidzka Bładzonka, Stryaszawa, Białka, Skawica, Maków Podhalański Centrum, Maków Dolny, Grzechynia, Zawoja Przysłop.

Jednostki te wykonywały następujące działania:

- os. Bładzonka - zamknięcie mostu, udrażnianie przepustów, obrona dróg, stawianie tam, ewakuacja ludzi i mienia w okolicach mostów
- Batalionów Chłopskich - udrażnianie przepustów, mostków, pompowanie wody, oświetlenie terenu działań
- Zabezpieczenie mostów w Rynku i na ulicy Beniowskiego
- os. Kulaśówka - zamknięcie mostu, udrożnienie przepustu, zabezpieczenie budynków przed zalaniem, pompowanie wody

Działania prowadzono do godz. 2,00 dnia następnego, wznowiono o godz. 8,00. W sumie na terenie miasta prowadzono - 40 działań, w których wzięło udział 249 osób, w tym JRG 84, poza KSRG 33, samochody 56.

Jednostki te prowadziły następujące czynności:

- zabezpieczenie miejsca zdarzenia
- uwalnianie i ewakuacja ludzi
- ewakuacja zwierząt i mienia
- udrażnianie przepustów i mostów
- pompowanie wody z piwnic i studni
- oświetlenie terenu działań

Działania prowadzono z różnym nasileniem praktycznie do 26 lipca br. (pompowanie wody po chlorowaniu)

Statystyka działań ratowniczych w dniach od 08.07 do 14.07.1999 r. na terenie powiatu suskiego:

- ilość działań - 57
- ilość osób biorących udział w działaniach - 440
- ilość samochodów - 93

Red.

- 998 -

Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej tradycyjnie jak co kwartał podaje informację o działaniach jednostek straży pożarnych na terenie powiatu.

W II kwartale br. jednostki straży pożarnych brały udział w likwidacji 128 zdarzeń. Na tą liczbę składa się:

- gaszenie 79 pożarów,
- zabezpieczenie 49 miejscowych zagrożeń.

Niepokój budzi fakt znacznego zwiększenia się ilości wyjazdów do działań nie wymagających interwencji straży pożarnych czyli alarmów fałszywych. W analizowanym okresie zanotowano 5 takich przypadków.

Pamiętajmy ! Każdy niepotrzebny wyjazd straży pożarnych pozbawia niesienia szybkiej i skutecznej pomocy tym, którzy jej naprawę potrzebują !

W wyniku zaistniałych zdarzeń odnotowano 424 tys. zł strat, natomiast wartość uratowanego mienia wyniosła 2.201 tys. zł.

PODSTAWOWE DANE DOTYCZĄCE STANU I STRUKTURY BEZROBOCIA W PUP W SUCHEJ BESKIDZKIEJ - STAN NA 30.06.1999 R.

kartoteka czynna	3308	
kobiety	2028	61,3 %
z prawem do zasiłku	630	19,0 %
absolwenci	57	
w tym: wykształcenie wyższe	2	
wykształcenie średnie	25	
wykształcenie ogólnokształcące	3	
wykształcenie zawodowe	25	
wykształcenie podstawowe	2	
kontynuujący staż absolwenki	13	
szkolący się	31	
pracujący na pracach interwencyjnych	124	
pracujący na robotach publicznych	19	
zgłoszone oferty pracy	116	

wg miejsca zamieszkania

		stopa bezrobocia
Budzów	318	9,0 %
Bystra-Sidzina	246	7,6 %
Jordanów miasto	199	> 7,6 %
Jordanów gmina	341	
Maków Podhalański miasto	252	> 8,9 %
Maków Podhalański gmina	416	
Stryaszawa	504	11,2 %
Sucha Beskidzka	358	5,8 %
Zawoja	419	11,2 %
Zembrzyce	255	10,9 %

stopa bezrobocia: kraj	14,6%
województwo	8,7%
powiat	około 8,5 %

wg wieku

18-24 lat	998	30,2 %
25-34 lat	1040	31,4 %
35-44 lat	824	25,0 %
45-54 lat	392	11,8 %
55-59 lat	44	1,3 %
powyżej 60 lat	10	0,3 %

wg wykształcenia

wyższe	28	0,8
średnie	767	23,2 %
ogólnokształcące	234	7,1 %
zawodowe	1353	40,9 %
podstawowe	926	28,0 %

W okresie 01.01 - 30.06.99

zarejestrowani	1922
w tym: z prawem do zasiłku	844
wyłączeni z ewidencji	1487
w tym: podjęcie pracy stałej	657
podjęcie pracy interwencyjnej	96
podjęcie robót publicznych	19
nie potwierdzenie gotowości do pracy	293
rezygnacja	212
inne powody wyłączenia z ewidencji	210

NADZWYCZAJNA SESJA RADY MIEJSKIEJ

cd. ze str. 1

Ustalenia tej komisji co do wysokości strat dawały możliwość oceny na Sesji, na ile środki te wystarczą na usunięcie szkód spowodowanych powodzią w dn. 8 lipca 1999 r. Informacja ta ważna jest też dla p. Janusza Spannbauera, który w wywiadzie dla „Gazety Podhalańskiej” stwierdził, że Sesja ta winna odbyć się znacznie wcześniej. Nie powiedział tylko dlaczego i co wcześniej można byłoby ustalić. Ale skąd p. J. Spannbauer mógłby to wiedzieć? Kolejnym ważnym powodem była potrzeba ostatecznego ustalenia administratorów niektórych dróg i potoków oraz określenie terminów i zakresu prac do wykonania w trybie natychmiastowym, a także w dalszej kolejności przez odpowiednie i powołane do tego instytucje. Powodów było znacznie więcej, ale te należały do najważniejszych.

Na Sesję oprócz Dyrektora Departamentu Gospodarki, Rolnictwa i Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego mgr. inż. Antoniego Rumiana przybyły osoby reprezentujące instytucje związane z usuwaniem skutków powodzi, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej i in. Przewodniczący Rady zaprosił także, a może przede wszystkim, Starostę Suskiego p. A. Pajaka oraz Radnych Powiatowych z Suchej Beskidzkiej: Zdzisława Najdera, Józefa Fortunę, Ryszarda Listwana i Wojciecha Żaka. Od tych osób Radni Suscy, a szczególnie poszkodowani mieszkańcy, oczekiwali najwięcej. Tym bardziej, że p. Z. Najder - Przewodniczący Rady Powiatu oraz p. R. Listwan - członek Zarządu Powiatu, mieszkają akurat na terenach dotkniętych powodzią. Reprezentują także interesy swoich wyborców. Niestety, zamiast oczekiwanej deklaracji pomocy p. R. Listwan odczytał petycję do władz miasta, siebie uwalniając od jakichkolwiek obowiązków jako przedstawiciela władz powiatowych. Mało tego, na spotkaniu z Redaktorem „Gazety Podhalańskiej”, udzielając wywiadu wspólnie z p. J. Spannbauerem, w całej rozciągłości, delikatnie mówiąc, mijali się z prawdą. Niektóre z zawartych tam stwierdzeń warte są cytowania. Otóż z zapisów na pierwszej stronie prawdziwe jest tylko zdanie p. J. Spannbauera, w artykule czytamy bowiem: „W samej Suchej Beskidzkiej największe okazały się straty w płodach rolnych wypłukanych przez wodę” - i dalej czytamy: „Na potoku Bładzonka zniszczeniu uległ most, co uniemożliwiło dojazd do wyżej położonych pól”. I wreszcie informuje p. R. Listwan: „W trakcie powodzi też nie było widać żadnego lokalnego sztabu kryzysowego.” Nie wie biedak, że całą akcją kierował Przewodniczący Rejonowego Komitetu Przeciwpowodziowego, którym z mocy ustawy jest Starosta. Lokalne komitety gminne, tak jak w Suchej, uruchomiły swoją działalność po godz. 19.00 i w całości podporządkowane zostały Komitetowi Rejonowemu. Pan J. Spannbauer stwierdza dalej: „Nie było zbilansowania strat, ani nawet oficjalnego wystąpienia komitetu przeciwpowodziowego”. Całe szczęście, że na Sesji oprócz p. J. Spannbauera byli jeszcze inni Radni, a także mieszkańcy Suchej i oni wysłuchali szczegółowo przedstawionego przez Burmistrza Miasta szacunku strat w mieniu komunalnym. Straty te oszacowała komisja pod przewodnictwem Z-cy Burmistrza Miasta w dn. 10 i 12 lipca. Protokół z wyceny szkód zawierał 27 pozycji. Oprócz tego 22 budynki mieszkalne, 24 budynki gospodarcze, 3 domki letniskowe, 1 budynek OSP, 1 budynek administracyjny placu targowego, 1,7 ha ogródków działkowych, 35 domków na ogródkach, ok. 3 ha użytków rolnych. Straty te oszacowane zostały na

1.644.000 zł, tj. ponad 16 mld starych złotych, a zweryfikowane przez komisję państwową na 618.000 zł. Straty na drodze powiatowej (ul. Batalionów Chłopskich, Bładzonka i Przemysłowa) wycenione zostały przez komisję miejską na kwotę ok. 4.800.000 zł, zweryfikowane przez komisję powiatową na 2.715.000 zł oraz przez komisję państwową na 735.000 zł. Szacunek strat został wysłany do UW w Krakowie najwcześniej z całego powiatu, bo dn. 15 lipca 1999 r.

Te wszystkie informacje podane zostały publicznie na Sesji. Widać p. J. Spannbauer zdrzemnął się chwilę, bo niektórym to się zdarzało, i nie dosłyszał tych ważnych przeciw informacji. Rada Miasta przeznaczyła 110 tys. zł, a Zarząd 20 tys. z rezerwy budżetowej na doraźne usuwanie skutków powodzi na Bładzonce. Pan J. Spannbauer martwi się bardzo, na co też te pieniądze będą przeznaczone. Otóż zgodnie z uchwałą Rady na usuwanie skutków powodzi. Zaś tzw. układ wykonawczy należy do Zarządu i ten po konsultacjach z Radnymi z tego rejonu określi najpilniejsze potrzeby. Usunięcie całości szkód powodziowych, jak słusznie zauważył p. Starosta, nie będzie możliwe bez pomocy państwa. Natomiast niedowład, o którym wspominał p. Starosta, dotyczy powiatu, który nie tylko nie zainteresował się doraźnym chociażby usunięciem szkód na swojej drodze, to do chwili obecnej nie kwapi się do przejęcia byłych dróg wojewódzkich, które z mocy ustawy stały się powiatowe.

Na szczęście władze miasta nie oglądały się na pomoc powiatu i zaraz rano po powodzi przystąpiły do prac umożliwiających przejazd do uszkodzonego mostu, a od strony Stryszawy wykonano stosowne prace, umożliwiające dojazd od tej strony do górnej Bładzonki.

Trudno polemizować z artykułem na str. VI, gdyż wszystkie zawarte w nim stwierdzenia są wymyślone przez p. R. Listwana dla postawienia siebie w lepszym świetle. Należy zadać sobie zasadnicze pytanie, takie jakie zadał na omawianej Sesji mieszkaniec ul. Batalionów Chłopskich p. Józef Zaczek. Kto wybudował most (przepust) w ciągu ul. Bładzonka „U Galicy”, który spowodował takie zniszczenia, m.in. ogrodzenia p. Syrka, przyczółków mostowych, podmycie drogi itd. Otóż dzieła tego dokonano za czasów p. R. Listwana, nawiasem mówiąc bez jakichkolwiek pozwoleń operatów itp., a także bez wyobraźni. Mostek „U Salego” powstał wprawdzie wcześniej niż prace na stanowisku Burmistrza rozpoczął p. R. Listwan, tym niemniej należy postawić pytanie, co zrobił w ciągu 5-ciu lat pracy w Urzędzie, aby stan ten zmienić?

Na zakończenie należy postawić pytanie: czy zamiast jątżenia i dezinformacji opinii publicznej nie lepiej byłoby podjąć wspólnie i zgodnie działania dla dobra miasta i jego mieszkańców? Tak czy inaczej, niezależnie od podawania w prasie najczęściej nieprawdziwych i tendencyjnych informacji Zarząd Miasta czynił będzie wszystko co w jego mocy, aby stopniowo usuwać powstałe po powodzi szkody. W tym celu mobilizować będziemy odpowiedzialne za to instytucje. Samo miasto kontynuować będzie prace na ile starczy nam środków własnych, a jednocześnie będziemy czynić intensywne starania o pozyskanie pomocy ze strony Państwa.

Jeśli zajdzie potrzeba, to nie wykluczone jest, że Pan Przewodniczący zwoła kolejną sesję w odpowiednim czasie, gdzie Rada Miejska dokona oceny postępu prac przy usuwaniu skutków powodzi. Taka ocena winna dotyczyć wszystkich instytucji odpowiedzialnych za wykonanie swoich działań, a wyniki tej oceny łącznie z osobami odpowiedzialnymi za ich realizację podane do wiadomości mieszkańców Suchej Beskidzkiej.

Burmistrz Miasta
mgr Andrzej Siwiec

WIZYTA PREZYDENTA

cd. ze str. 1

Tacy jak Pan swoją ofiarą i życiem torowali drogę do wolności! - mówił w oficjalnym powitaniu Starosta. Ryszard Kaczorowski na spotkaniu z pracownikami Starostwa oraz Urzędu Miejskiego przypomniał historię kształtowania się suwerennego państwa polskiego oraz ogromną rolę polskiej emigracji w odzyskaniu wolności. Także chętnie udzielał odpowiedzi na zadawane mu pytania. Jedno z nich dotyczyło byłych stosunków polsko-niemieckich w jego subiektywnym odczuciu, na które udzielił następującej odpowiedzi: - *W tej chwili możemy ufać Niemcom, ale nauczeni doświadczeniami całej naszej historii powinniśmy jednak zachowywać pewną ostrożność, również pomimo zasadniczej zmiany zagranicznej polityki Niemiec wobec Polski.*

Ryszarda Kaczorowskiego pytało także o jego życie prywatne oraz drogę do Prezydentury. Ryszard Kaczorowski urodził się w 1919 roku w Białymstoku. W 1939 roku wstąpił do Szarych Szeregów, gdzie już w 1940 roku mianowany został komendantem Chorągwi Białostockiej. W tym samym roku został aresztowany przez NKWD i skazany w Mińsku Białostockim na karę śmierci, którą po stu dniach zamieniono na 10 lat łagru. Po uwolnieniu dotarł poprzez Bliski Wschód do Wojska Polskiego, gdzie służył w II Korpusie Polskim. Uczestniczył w kampanii włoskiej. Po wojnie wyemigrował do Wielkiej Brytanii. Tam też ukończył Szkołę Handlu Zagranicznego i rozpoczął pracę w Londynie. W latach 1955-1966 sprawował funkcję naczelnika harcerzy. W 1967 roku został przewodniczącym ZHP. W latach 1986-1989 został powołany na stanowisko ministra spraw krajowych RP na uchodźstwie, a w 1989 roku wybrano go Prezydentem II RP. W 1991 roku przekazał insygnia władzy Lechowi Wałęsie.

B. Woźniak

Memoriał Henryka ŁASAKA

cd. ze str. 1

W zamierzeniu organizatorów jest to jeden z najważniejszych w kraju wyścigów jednodniowych, dlatego został zgłoszony do kalendarza UCI w kategorii 1,5. Imprezę koordynuje zespół P. M. Nowickiego. W wyścigu uczestniczyć będzie 200 zawodników krajowych i zagranicznych m.in. ze Słowacji, Mołdawii, Rosji, Czech, Danii, Niemiec, Słowenii i Szwecji.

Trasę zainauguruje „start honorowy” z ul. Zamkowej w Suchej, natomiast tzw. „start ostry” rozpocznie się z Rynku i trasa wyścigu prowadzi przez ulice: Piłsudskiego, Szpitalną, Kościelną, Cmentarną, Nad Stawami, Handlową i Mickiewicza. Przewiduje się 5 takich „małych” okrążeń. Po 5 okrążeniu kolarze przejadą ulicą Zamkową, poprzez Wadowicką do Zembrzyc, następnie przez Tarnawę Dolną, Śleszowice, Tarnawę Górną, Krzeszów, Kuków, Stryszawę do Suchej Beskidzkiej - meta na Rynku. Takich „dużych” okrążeń będzie również pięć. Ogólnie trasa wyścigu wynosi 168 km.

Organizacja takich imprez jak ta jest doskonałą formą promocji naszego miasta, gdyż poza bieżącymi informacjami prasowymi i radiowymi odbędzie się 15 minutowy reportaż realizowany przez ośrodek TV Kraków dla Programu 2. Organizatorzy i współorganizatorzy informują o możliwości reklamy swoich firm w następujących miejscach:

- na płotach w pobliżu mety wyścigu (Rynek)
- po obu stronach jezdni od 20-go do 10-go metra przed metą
- na podium i w tle podium do dekoracji trzech najlepszych zawodników
- na bramie startowej

Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców oraz gości nie tylko z Suchej ale także z okolicznych miejscowości.

Bliższe informacje na temat wyścigu można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Suchej Beskidzkiej p. 21. Red.

INFORMACJA O STANIE PRZYGOTOWANIA DO OTWARCIA GIMNAZJUM

Gimnazjum zostanie otwarte na bazie Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchej Beskidzkiej. Na ten cel przeznaczono na piętrze pracownię:

- fizyko-chemiczne,
- matematyczne,
- internetową,
- humanistyczną,
- języków obcych.

Docelowo gimnazjum zajmie całe piętro. Aby szkoła spełniała wszystkie wymogi, należy wykwaterować lokatorów i zrobić osobne wejście, szatnię i świetlicę. W roku szkolnym 1999/2000 uczniowie korzystając będą z szatni i świetlicy Szkoły Podstawowej nr 1. Do gimnazjum zapisanych zostało 162 uczniów, którzy uczyć się będą w 6 oddziałach liczących po 27 osób. Do gimnazjum zatrudniono nauczycieli o wysokich kwalifikacjach zawodowych, przygotowanych do pracy w zreformowanej szkole. Szkolenie dotyczące nowych kryteriów oceniania zostało zaplanowane na 25 sierpnia 1999 r. i będzie przeprowadzone przez pracowników Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Krakowie oraz liderów reformy.

Odbyły się też pierwsze spotkania rady pedagogicznej szkoły, spotkania z przyszłymi uczniami i ich rodzicami. Został również zatwierdzony statut gimnazjum przez przedstawicieli młodzieży, rodziców i nauczycieli. Do zatwierdzenia przez Radę Miasta zostanie on przedstawiony w sierpniu.

Salę lekcyjną są przygotowane na przyjęcie uczniów; są świeżo pomalowane, wymieniono drzwi, wykładziny podłogowe, zakupiono nowe szafki, krzesła, stoliki. W każdej klasie jest telewizor i do dyspozycji 3 magnetowidy zdeponowane w bibliotece.

Zostały wyremontowane 3 pionki sanitarne, pozostanie jeden pion do remontu na przyszły rok budżetowy. Uczniowie uczyć się będą dwóch języków obcych: angielskiego i niemieckiego. Również do dyspozycji uczniów jest dobrze wyposażona biblioteka szkolna, która liczy 17 tys. woluminów, posiada środki audio i multimedialne oraz podręczny księgozbiór dla nauczycieli. Na miejscu w bibliotece będzie można skorzystać z kącika czytelniczego wyposażonego w dwa komputery.

Szkoła posiada salę gimnastyczną niepełnowymiarową, dwie salki zastępcze, salkę do gimnastyki korekcyjnej oraz kompleks boisk wielofunkcyjnych - koszykówki, siatkówki, piłki ręcznej, skoczni w dal, tor saneczkowy, zieloną salę gimnastyczną. Graniczymy ze stadionem MKKS „Babia Góra” i korzystamy również z ich urządzeń.

W szkole funkcjonuje świetlica z dożywianiem dostępna dla każdego ucznia.

Dyrektor Gimnazjum
mgr Elżbieta Matejko

W związku z organizowanym w dniu **24 sierpnia 1999 r. (wtorek)** wyścigiem kolarskim o memoriał Henryka Łasaka w tym dniu **targowisko będzie nieczynne** (zakaz handlu na placach targowych). **W zamian** za ten dzień zapraszamy wszystkich mieszkańców **na zakupy 27 sierpnia 1999 r. (piątek)**. Handel odbywać się będzie na wszystkich trzech placach targowych tak jak we wtorek. Za utrudnienia przepraszamy.

6

ZIEMIA
SUSKA

SUCHA - LIPIEC 1999 ZNOWU KLĘSKA POWODZI

cd. ze str. 1

W niektórych rejonach nawiedzonych przez gwałtowną ulewę, jak obliczono, spadło w tym dniu 40 litrów deszczu na 1 m² ziemi. W Suchej i okolicy nawałnica rozpoczęła się ok. godz. 18.30 i wkrótce rzeka Stryszawka weszła 5 m powyżej przeciętnego stanu wody. Pierwsza fala powodziowa, wysoka na 2 m, zaskoczyła wszystkich mieszkających w pobliżu strug wodnych, a tragiczna okazała się dla mieszkańców przysiółka Za Wodą w Stryszawie. 30-latek Marek W. wpadł do wody, a rwący nurt przeniósł go ok. 200 m dalej. Mimo prawie natychmiastowej pomocy, przewiezienia do szpitala i reanimacji ofiary nie udało się uratować.

Woda z rzek i potoków wystąpiła z brzegów i szeroką falą rozlała się podmywając drogi, zalewając domy, porywając samochody, sprzęt rolniczy, zgromadzone materiały budowlane. Podmyła i niszczyła mosty, kładki, przejścia przez rzekę, umocnienia brzegowe. W Suchej wezbrana gwałtownie woda zalała na wysokość 1-1,5 m około 50 budynków. Podobnie stało się w Stryszawie i Tarnawie Dolnej. W kulminacyjnym momencie

ulewy woda na Stryszawce u ujścia jej do Skawy sięgała mostu wysokiego na 6 m. Spiętrzona do niespotykanego tu do tej pory stanu przelała wał nadrzeczny i dostała się na os. Kułasówka w Suchej Beskidzkiej, poniżej prowadzącego tam mostu. Zalane zostały piwnice domów, parterowe pomieszczenia budynków, garaże, podwórka, ogrody, studnie. Oprócz os. Kułasówka od powodzi ucierpiało znacznie os. Bładzonka. Woda tamtejszego górskiego potoku, uregulowanego na znacznym odcinku, nie mieszcząc się w betonowym korycie niszczyła mosty i kładki, zabudowania, ogrody. Podmyła w kilku miejscach drogę zrywając asfalt. Przez kilka godzin zarówno os. Kułasówka, ze względu na wysoki stan wody w rzece i zalanie osiedla, jak i os. Bładzonka z powodu zalania dróg dojazdowych przez Stryszaw-

kę oraz przez potok Bładzonka były odcięte od świata. Podobnie inne miejscowości i przysiółki, przez które przepływa Lachówka, Kukówka, Targoszówka i Tarnawka.

Z pomocą zagrożonym wodą i wichurą mieszkańcom jeszcze w czasie trwania burzy pospieszyła straż pożarna. W akcji brało

udział 15 jednostek zawodowej i ochotniczej straży pożarnej, w tym 23 ekipy wozów strażackich z całego powiatu suskiego. Pomagano ewakuować ludzi z domów, zabezpieczano mosty, wypompowywano wodę z zalanych domów i piwnic.

Alarm powodziowy ogłoszony w tej części powiatu suskiego, która została dotknięta ulewą o godz. 20.45 trwał przez całą noc, mimo że woda ok. godz. 22.00 po równie gwałtownym opadnięciu co przybraniu, szła już równo z brzegami. Na trasie kolejowej Sucha - Skawce woda podmyła trzy tory kolejowe. Na suskiej i makowskiej stacji gromadziły się wieczorem pociągi pospieszne i osobowe z Zakopanego i Chabówki czekające na przejazd.

Ulewie towarzyszył huraganowy wiatr łamiący i wyrwijający drzewa z korzeniami, zrywający dachy z domów. Przerwane zostały linie energetyczne i telefoniczne, połamane słupy trakcyjne. Największe natężenie miał huragan w okolicach Kukowa, gdzie powstały największe zniszczenia. Uszkodził lub połamał tu niemal wszystkie przydrożne topole. Przewracał w przydomowych sadach starsze drzewa owocowe oraz sosny wśród zadrzewień śródpolnych. Zniszczenia w powiecie suskim są ogromne. Największe dotknęło infrastrukturę drogową. Na terenie dotkniętych powodzią gmin Sucha Beskidzka, Stryszawa i Zembrzyce trwa szacowanie szkód.

POWÓDŹ A EKOLOGIA - ZDAŃ KILKA

Zastanawiając się nad zjawiskiem ostatniej gwałtownej powodzi, która się u nas zdarzyła, należy sobie uświadomić, że nie tylko naturę należy winić za ten kataklizm.

W Beskidach trwa znaczna wycinka lasów. Obszary pozbawione drzew i cienia stepowieją, gleba ulega przesuszeniu. Znikają gatunki wodolubne i cieniolubne. Pozostawiony na niektórych wyрубach młodnik nie jest w stanie wchłonąć i zatrzymać tak wielkiej ilości wody opadowej, którą otrzymuje w czasie gwałtownej ulewy. Do innych przyczyn powodzi dzisiaj i w przyszłości zaliczyć należy panującą w lasach beskidzkich monokulturę świerkową. Lasy liściaste gromadzą znacznie więcej wody od szpilkowych. 1 ha lasu liściastego zatrzymuje 4-5 tys. ton wody.

W górach naszego regionu jest wiele nieużytków, które kiedyś były polami uprawnymi. Nawozy sztuczne, które tu w przeszłości stosowano, powodują duże stwardnienie ziemi, co wręcz uniemożliwia wsiąkanie wody w podłoże w czasie nagłego deszczu i jest przyczyną spływania wody ze zboczy górskich. Kiedy jeszcze oberwanie chmury poprzedzają upalne dni - katastrofalna powódź jest nieunikniona

H. Małysiak

Ułatwienia stwarzane przez umowy o małym ruchu granicznym (MGR) i otwarcie od 1 lipca br. na mocy umowy podpisanej przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej z rządem Republiki Słowackiej 22 nowych punktów granicznych m.in. przejść w Zawoi-Czatoży na przeł. Jałowieckiej, na Głuchaczkach oraz przejścia pod szczytem Babiej Góry w stronę złotego szlaku słowac-

(Námestova), Twardoszyna (Tvrdošina) i Trzciany (Trsteny). Miejscowość leży 688 m n.p.m. w otoczeniu stoków Turni, Jurcowki, Sadlowki, Sihelneńskiego hradku i Skalki. Okolice wyróżnia odmienne budownictwo i odrębny strój orawski, mające wiele pięknych cech regionalnych.

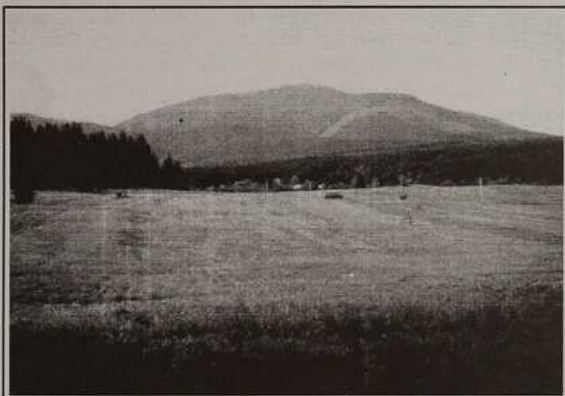
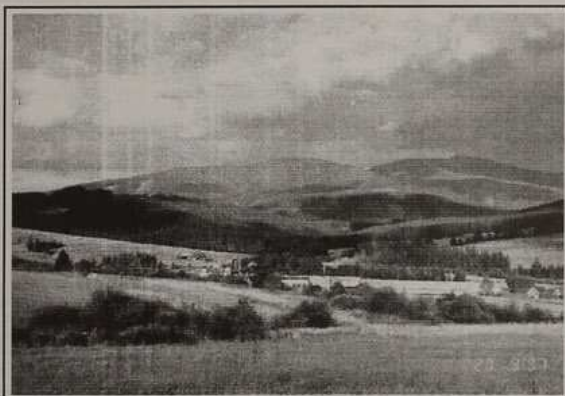
W odległości ok. 2 km od Orawskiej Półgóry, na wysokości

DZIEŃ NA SŁOWACKIEJ BABIEJ

Przez zielone łąki kobierce

kiego umożliwiają poznanie Orawskich Beskidów, a przede wszystkim atrakcyjnych okolic południowych stoków Babiej Góry na Słowacji.

760 m n.p.m. położone jest osiedle Słona Woda (Slaná voda), rekreacyjny rejon Orawskich Beskidów na Słowacji. Miejsce to znane jest już od XVI wieku z mineralnych źródeł wody.

W 1755 r. zaczęto tu poszukiwania pokładów soli, ale wkrótce z nich zrezygnowano, ponieważ nie spełniły się oczekiwania poszukiwaczy. Eksploatacją słonych źródeł zainteresował się w 1800 r. zarząd państwowy. Po zbadaniu przez fachowców okazało się, że słona, szara gęsta ciecz wydostająca się ze źródła nie nadaje się do produkcji soli. Nie poprzestano jednak na próbach wykorzystania mineralnych źródeł, które okazały się silną jodowo-bromowo-żelazistą solanką. W 1863 r. Franciszek Skyčák z Klina na Orawie, poseł do Parlamentu Węgierskiego, urządził tu lecznicze kąpielisko, które istniało do 1918 r. Również w późniejszym okresie wykorzystywano solankę do celów leczniczych. Okazało się, że słona woda ze Słonej Wody zmineralizowana do 47 g na l plynu zawiera wysoki procent bromu, jodu, strontu i kwasu bornego. Może być wykorzystywana do leczenia chorób skórnych, chorób kobiecych, reumatyzmu, niedokrwistości, nieżytów górnych dróg oddechowych.

Jednym z takich miejsc jest Orawska Półgóra (Oravská Polhora), położona wzdłuż drogi prowadzącej do Námestova

Dążność do ożywienia w Słonej Wodzie tradycji kąpielowych, z których pozostał jedynie stary budynek, bez urządzeń i ciekące w chwasty źródło, skłoniła naukowców słowackich w latach 1986-1988 do badań hydrogeologicznych. Badawczy odwiert dowiódł, że temperatura wody w ziemi wynosi 47°C, zawartość jodu 14 mg / 1 litr, bromu 126 mg / 1 litr i wydajność 6 litrów na sekundę. Brak jednak ciągle inwestorów w zakład kąpielowy w Słonej Wodzie, chociaż niedaleki basen z leczniczą termalną wodą w Orawicach, czynny cały rok, jest niemal zawsze przepelniony.

Na terenie osiedla Słona Woda znajduje się torfowisko z interesującą roślinnością, typową dla tego obszaru. Brunatne mchy, szarozielone porosty i roślinność bagienna tworzą tu unikalne formacje podnoszące, zwłaszcza w okresie kwitnienia, malowniczość okolicy. W specjalnej zagrodzie osady hodowane są dzikie świni. Warunki, które im stworzono, zbliżone są

8

ZIEMIA
SUSKA

do naturalnych. Wataha dziczek, przez podwójne, drewniane i siatkowe ogrodzenie, daje się obserwować i fotografować.

Żółty szlak turystyczny prowadzący ze Słonej Wody na Babią Górę przechodzi przez ogromną polanę wielkości 56 ha. Jest ona, zwłaszcza wzdłuż przecinającego ją szlaku zwanego „Hviezdoslavová Aleją”, porośnięta ogromnymi, pojedynczymi okazami świerków karpaccich o zwisających do ziemi gałęziach i pędach. Aleja, od 1974 r. ustanowiona pomnikiem przyrody, zachwyca urokiem majestatycznych drzew, spokojem i ciszą babiogórskiej kniei, która otacza polanę jak mury świątyni. Jej nazwa upamiętnia literacki pseudonim największego słowackiego

wackiego poety, tłumacza i redaktora Pavola Országha (1849-1921), którego twórczość zajmuje trwale miejsce w literaturze światowej. Hviezdoslav, urodzony 150 lat temu w Wyżnim Kubinie na Orawie, z wykształcenia adwokat, praktykował w Namiestowie i Dolnym Kubinie. W swych lirykach: „Sonety”, „Latorośle”, „Psalmy i hymny”, „Przechadzki wiosną”, „Przechadzki latem”, poematach - „Żona gajowego”, „Ežo Vlkolinsky” oraz opowieściach - „Na nocnym popasie koni”, „Południowy posiłek”, „Wieczera”, „W żniwa” zawarł apoteozę życia podbabiogórskiej wsi i jej organiczny związek z górską przyrodą. Tłumaczył na język słowacki Szekspira, Goethego, pisarzy węgierskich, a z polskich A. Mickiewicza i J. Słowackiego.

Naukowa ścieżka przyrodnicza rozpoczynająca się przy schronisku turystycznym „Slana Voda”, urządzona w 1987 r. prowadzi turystów żółtym szlakiem przez Hviezdoslavovú Aleję do gajówki, w której 95 lat temu (24 sierpnia 1904 r.) urodził się drugi piewca życia, trudu i krzywd babiogórskiego i orawskiego ludu, powieściopisarz, nowelista Milo Urban (zm. 1982 r.). Twórczością swą, zwłaszcza utworami „Okrzyki bez echa”, „Z cichego frontu”, „Żywy bicz”, „Mgły przed świtem”, „W siłach”, „Zgaszone światła”, „Kto sieje wiatr”, „Zielona krew”,

zapisal się w historii literatury słowackiej. Na noweli Milo Urbana „Za Wyżnim młynem” oparte jest libretto słowackiej opery „Krutniawa”. W gajówce, w ekspozycji „Hviezdoslavova Hajnikova Žena” nawiązującej do jednego z utworów P. Országha, powstałego w 1886 r., urządzono ekspozycję etnograficzną przedstawiającą wnętrza chłopskiej chałupy z końca XIX wieku, związaną z leśnym życiem jej mieszkańców, zwłaszcza z zajęciami kobiet.

Stąd od gajówki na szczyt Babięj Góry jest 6 km, przy różnicy wzniesień 1000 m, początkowo drogą leśną, później ścieżką wśród karłowatych świerków, kosodrzewiny i traw. Za potokiem

Bystra zaczyna się strome podejście przez stary las świerkowy, aż do dawnej bacówki rabczyckiej na Szczawinach, przebudowanej na początku lat dziewięćdziesiątych w solidny schron turystyczny zabezpieczający przed wiatrem, deszczem i burzą, w którym można palić ognisko.

Kilkaset metrów nad bacówką, przy tzw. Diabelskim Stole, droga skręca w prawo, w stronę granicy polsko-słowackiej pnącej się w górę od Przywarówki na polskiej Orawie. Granicą dochodzi się do szczytu Babięj Góry.

Słowacki szlak, którym zejść można z powrotem, prowadzi z Diablaka do Małej Babięj Góry i przez grań Borsucze schodzi do Kohutowej doliny, jeśli kierować się na prawo do Orawskiej Półgóry lub w lewo doliną potoku Wonżowiec do Słonej Wody. Trasa ta trwa około 6 godzin.

Poznanie drugiej strony Babięj Góry wzbogaca nasze pojęcie o babiogórskich krajobrazach i tradycjach Orawy. Godnym polecenia walorem orawskich podnóży Babięj Góry jest mniejsza ich turystyczna eksploatacja niż tego pasma od strony Zawoi i Przełęczy Lipnickiej.

oprac. Franciszek Fitak
przy współpracy H. Małysiak
zdjęcia H. Małysiak

Na ślubnym kobiercu

W czerwcu 1999 roku na ślubnym kobiercu stanęli Państwo:

- *Małgorzata Zofia Gołuszka i Grzegorz Marian Mucha*
- *Izabela Monika Kurek i Arkadiusz Łukasz Grzyb*
- *Ewa Bożena Pasierbek i Krzysztof Wóźny*
- *Agata Krystyna Lenart i Grzegorz Gołuszka*
- *Anna Stanisława Polak i Maciej Grzegorz Siwiec*
- *Marzena Justyna Steczek i Bogdan Cwiąkała*
- *Katarzyna Bernadeta Sasuła i Marek Henryk Jurczyk*
- *Magdalena Miechowicz i Rafał Włodzimierz Moskal*

W lipcu 1999 roku na ślubnym kobiercu stanęli Państwo:

- *Urszula Mentel i Sebastian Lach*
- *Iwona Brzana i Robert Stanisław Nowak*

Nowożeńcom, w imieniu władz samorządowych miasta, pragnę złożyć życzenia wszelkiej pomyślności na nowej drodze życia.

Burmistrz Miasta

WIADOMOŚCI Z USC

W czerwcu 1999 r. sporządzono:

- 10 aktów małżeństwa,
- 113 aktów urodzeń, w tym 5 aktów dotyczyło dzieci, których rodzicami są mieszkańcy Suchoj Beskidzkiej,
- 19 aktów zgonu, w tym 1 akt dotyczył mieszkańca naszego miasta.

W lipcu 1999 r. sporządzono:

- 4 akty małżeństwa,
- 92 akty urodzeń, w tym 6 aktów dotyczyło dzieci, których rodzicami są mieszkańcy Suchoj Beskidzkiej,
- 20 aktów zgonu, w tym 1 akt dotyczył mieszkańca naszego miasta.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Suskiej
zaprasza do:

IZBY REGIONALNEJ - MUZEUM

czynnej do końca września w:

czwartek -	9.00 - 15.00
piątek -	8.00 - 16.00
sobotę -	10.00 - 16.00

wejście przez park zamkowy

- 997 -

BEZPIECZNE WAKACJE

CZY NASZE DZIECI SĄ BEZPIECZNE ?

Temat ten jest ciągle omawiany w środkach masowego przekazu, co należy zrobić, jak postępować, aby nasze dziecko było bezpieczne. Jednak życie nas zaskakuje, nasze dzieci mają 100 pomysłów na minutę i czasami trudno przewidzieć, co zrobią, gdy Wy rodzice jesteście w pracy. Nie każdy może otrzymać urlop wypoczynkowy w okresie wakacji i spędzić w gronie rodzinnym trochę czasu. Czasami dzieci muszą z konieczności pozostać w domu same. Jakże niebezpieczeństwa na nie czyhają, nikomu dorosłemu nie trzeba tłumaczyć, ale dzieciom tak, należy ich uczyć na różne sytuacje, z którymi mogą się spotkać.

Obowiązek zapewnienia podstawowego bezpieczeństwa swojemu dziecku spoczywa na rodzicach. Żadne tłumaczenia nie znajdują podstaw do rozgrzeszenia własnego sumienia, gdy Wasze dziecko przez zaniedbanie ulega wypadkowi, bądź narażone jest na inne negatywne dla zdrowia skutki. Szczególnie zwracam się do rodziców prowadzących gospodarstwa rolne, czasu mają niewiele, pracy dużo, ale trzeba zapewnić dzieciom opiekę - tyle jest wypadków w czasie żniw i omlotów zboża.

Nie każde dziecko może skorzystać z różnych form wypoczynku wakacyjnego. W każdym mieście są organizowane różnego rodzaju półkolonie i tak w naszym mieście w ramach trwającego programu „Bezpieczne Miasto - Sucha Beskidzka”, został uruchomiony wypoczynek dla dzieci, które nie mogły wyjechać z miasta w czasie wakacji. Dzieci mają zapewnioną opiekę fachową, masę przeróżnych zajęć nie pozwalających im się nudzić oraz wyżywienie. Jest to przykład, iż w każdej gminie naszego powiatu suskiego można coś zorganizować, ale trzeba tylko chcieć. Głównym inicjatorem tego pomysłu jest nasz Pan Burmistrz mgr Andrzej Siwiec, któremu leży na sercu dobro dzieci, bezpieczeństwo całej społeczności lokalnej naszego miasta.

Policja jak co roku prowadzi od początku wakacji akcję „Bezpieczne Wakacje” i w swych działaniach obejmuje wszystkie elementy stanowiące o naszym bezpieczeństwie. Ze swojej strony serdecznie witamy gości odwiedzających nasz powiat suski. Jesteśmy gościnni, ale wymagamy przestrzegania norm prawnych. Jako gospodarze mamy prawo wymagać od gości, aby w sposób kulturalny korzystali z tego, co stworzył człowiek, natura i aby to wszystko, co jest do dyspozycji turysty mogło dłużej cieszyć nie tylko nasze pokolenie, ale również następne.

Licząc na pełne zrozumienie i akceptację wyżej wymienionych sugestii suska, policja życzy bezpiecznego wypoczynku na terenie naszego powiatu.

oprac. mł. asp. M. Przerzywacz

Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji
w Suchoj Beskidzkiej informuje

BEZPIECZNY SKLEP

Zwiększenie swobód obywatelskich i znaczne dysproporcje zasobów finansowych spowodowały wzrost przestępczości, która nie ominęła naszego powiatu. Coraz częściej słyszy Państwo o kradzieżach, włamaniach i rozbojach, a niejednokrotnie

POLICJA INFORMUJE

stajecie się ofiarami tych przestępstw. Możemy sobie porównać występujący problem w większych aglomeracjach do naszego powiatu - jest na ogół spokojnie - to jednak towarzyszy nam strach przed utratą własnego mienia, często dorobku całego życia, zdrowia i życia. Jednakże często się zdarza, że to my swoją niefrasobliwością, lekkomyślnością czy niedbalstwem doprowadzamy do zaistnienia przestępstwa !!!

Przestępcy starają się wykorzystać sprzyjające okazyje i najłabsze punkty w zabezpieczeniu naszego mienia.

Dotychczas włamania na naszym terenie dokonywane są w sposób prosty - sprawcy podjeżdżają pod sklep w porze wieczorowo-nocnej, poprzez wyważenie drzwi, wybicie okna, przecięcie kłódek lub krat dostają się do wnętrza.

Czynnikiem sprzyjającym temu jest słabe zabezpieczenie obiektów:

- dopilnuj dobrego oświetlenia obiektu ze wszystkich stron,
- nie pozostawiaj wokół sklepu bałaganu, zbędnych przedmiotów, które mogą pomóc sprawcom dostać się do wnętrza (drabiny, łomy, cegły),
- utrzymuj porządek wokół sklepu — jest to wizytówka dobrego gospodarza, a równocześnie dodatkowe przegrabienie ziemi wokół sklepu potwierdza i sprzyja zabezpieczeniu śladów zaistniałych zdarzeń.

Twój sklep zabezpiecz uniemożliwiając szybkie włamanie się, np.

- mocne solidne drzwi wzmocnione blachą lub listwami, połączone z blokowaniem z odpornymi na włamanie zasuwami, by zamki wytrzymały uderzenia ciałem i próby włamania łomem,
- okna, okna piwniczne, drzwi pomocnicze należy unieruchomić dodatkowymi nietypowymi dostępnymi od wewnątrz śrubami lub wyposażać w zamki z kluczami,
- zabezpieczyć wywietrzniki, wazy dachowe poprzez dobre zamki, okratowanie, ograniczniki.

W miarę możliwości zainstaluj zamki z atestem uzupełnione urządzeniem sygnalizacyjnym, zamontowanym przez sprawdzonych fachowców, np.:

- alarm z syreną włączany automatycznie,
- ukryta kamera do zdjęć,
- kilka sygnalizacji niezależnych od siebie i nawzajem uzupełniających się.

Rozważ możliwość wzmocnienia okien w postaci szyb zbrojowych - kraty, oklejenie szyb folią antywłamaniową, wstawienie rolet, okiennic lub zamontowanie urządzeń sygnalizacyjnych. Nie pozostawiaj towaru na wystawie przy oknie, sprawca po wybiciu szyby może go bez przeszkód wziąć. Ucz personel przeczności - włamanie poprzedza obserwacja obiektu.

Zapamiętaj:

- zawsze bądź zorientowany, co się wokół Ciebie dzieje,
- unikaj rozgłosu na temat swoich dochodów,
- upewnij się czy personel sklepu możesz darzyć zaufaniem, lecz mimo to unikaj zwierzeń, gdyż wszystkim zdarzają się chwile słabości,
- przy oferowaniu atrakcyjnych usług, towarów, korzystnych ofert handlowych, współpracy przy nieznanym bądź przezorny, dokładnie sprawdź wiarygodność i autentyczność firmy oraz jej przedstawiciela,
- sprawdź pochodzenie towaru, a najlepiej umów się na kolejne spotkanie np. za tydzień, zawsze zabezpieczając sobie obecność innych osób.

oprac. mł. asp. Małgorzata Przerzywacz

Z dniem 1 lipca 1999 r. zaczął obowiązywać przepis art. 87 ust. 3 Ustawy Prawo o Ruchu Drogowym (Dz.U. Nr 98 poz. 602 z późniejszymi zmianami), który mówi:

Nie wymaga się uprawnień do kierowania rowerem, motocyklem lub pojazdem zaprzęgowym od osoby, która ukończyła 18 lat.

Z powyższego wynika, że każda osoba mająca ukończone 18 lat, aby kierować wyżej wymienionymi pojazdami nie musi posiadać żadnych uprawnień do kierowania pojazdami (np. karty rowerowej). Osoby takie natomiast muszą w czasie kierowania pojazdami po drogach przestrzegać przepisów ruchu drogowego. Osoby, które nie mają ukończone lat 18, zmuszone są do uzyskania uprawnień do kierowania opisanymi wyżej pojazdami. Karty rowerowe lub motorowerowe wydaje dyrektor szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej po uprzednim sprawdzeniu klasyfikacji niezbędnych do kierowania danym pojazdem (przepisy ruchu drogowego, umiejętność kierowania pojazdem). Sprawdzenia kwalifikacji osoby ubiegającej się o kartę rowerową lub motorowerową mogą dokonać nauczyciele wychowania komunikacyjnego uprawnieni przez dyrektora szkoły lub policjanci posiadający specjalistyczne przeszkolenie z zakresu ruchu drogowego (art. 109 ust. 4 Prawo o Ruchu Drogowym).

* * * *

Okres wakacyjny to wzmożony ruch pojazdów i osób pieszych poruszających się po naszych drogach. W związku z tym w całym kraju notuje się wzrost ilości wypadków i kolizji drogowych, w których ponad tysiąc osób zostaje zabitych, a kilkaset zostaje rannych.

Smutna statystyka wakacyjna także nie ominęła naszego powiatu. Od końca czerwca do lipca na terenie powiatu suskiego zanotowano:

- 11 wypadków drogowych, w których dwie osoby poniosły śmierć, a 13 osób doznało obrażeń ciała.

- zanotowano także ponad 50 kolizji drogowych. Nadal najczęstszą przyczyną zdarzeń drogowych jest nadmierna prędkość pojazdów, nieprzestrzeganie zasad pierwszeństwa.

Policja życząc wszystkim czytelnikom, mieszkańcom i gościom przyjemnego i miłego wypoczynku wakacyjnego apeluje jednocześnie o rozwagę, bezpieczeństwo, przestrzeganie przepisów ruchu drogowego, aby zahamować tą smutną statystykę i by po okresie wakacyjnym wszyscy cali i zdrowi wrócili do codziennych zajęć.

oprac. asp. W. Fluder

PRZYSŁOWIA NA SIERPIEŃ

15 sierpnia - Matki Boskiej Zielnej

*Do Marii Wniebowzięcia najprzedniejsze ście
W Matki Boskiej Wniebowzięciej dej poświęcić z ziela wieńce*

16 sierpnia - Świętego Rocha

*Na Święty Roch jaki dzień taka noc
Na Święty Roch miej w stodole groch*

Unia Europejska jest nowym typem związku państw. Jej początki związane są z dwoma wydarzeniami. Pierwsze z nich to podpisanie Traktatu o powołaniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali 18 kwietnia 1951 roku. Istotą działania EWWiS jest wspólny rynek państw członkowskich na surowce i produkty przemysłu węglowego i stalowego. Drugą ważną datą jest dzień 25 marca 1957, kiedy to sześć państw Europy Zachodniej (Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Włochy, Niemcy) podpisało Traktaty Rzymskie, ustanawiające Europejską Wspólnotę Gospodarczą (EWG) oraz Europejską Wspól-

notę Europejskiej znalazł się zapis dotyczący obywatelstwa Unii Europejskiej. Zgodnie z nim obywatele państw członkowskich stali się automatycznie obywatelami Unii Europejskiej. Każdy obywatel Unii ma prawo do: swobodnego poruszania się i przebywania na obszarze państw członkowskich, wspólnej ochrony dyplomatycznej i konsularnej, przedkładania petycji do Parlamentu Europejskiego, zwrócenia się ze skargą do Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej. W Unii Europejskiej obowiązuje zasada, że wszelkie decyzje powinny być podejmowane jak najbliżej obywatela. Zasada ta, nosząca nazwę sub-

Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Europy Środkowej z Unią Europejską

CZYM JEST UNIA EUROPEJSKA ?

notę Energii Atomowej (EWWA - Euroatom). Głównym osiągnięciem EWG było ustanowienie Rynku Wewnętrznego opartego na wolnym przepływie towarów, usług, osób i kapitału między państwami członkowskimi. Natomiast głównym celem Euroatomu jest pokojowe wykorzystanie energii atomowej.

Początkowo Wspólnoty - EWWiS z jednej strony, a EWG i Euroatom z drugiej - miały oddzielne instytucje. Władza Najwyższa EWWiS i Komisja EWG połączyły się w 1967 roku, stwarzając ramy instytucjonalne Wspólnoty Europejskiej, obecnie zwanej Unią Europejską (UE).

Unia wspiera się na trzech filarach. Pierwszy o charakterze gospodarczym - to wspomniane wyżej Wspólnoty Europejskie: dawna Europejska Wspólnota Gospodarcza, obecna Wspólnota Europejska (WE), Europejska Wspólnota Węgla i Stali oraz Europejska Wspólnota Energii Atomowej. Drugim filarem jest Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa. Trzeci obejmuje zadania z zakresu Spraw Wewnętrznych i Wymiary Sprawiedliwości.

Głównym zadaniem Unii Europejskiej jest organizacja współpracy między krajami członkowskimi i między ich mieszkańcami. Do najważniejszych celów Unii należą: zapewnienie bezpieczeństwa, postępu gospodarczego i społecznego oraz ochrona wolności praw i interesów obywateli. Unia Europejska jest związkiem państw, który respektuje tożsamość narodową państw członkowskich, ich historię, tradycję i kulturę. Unia Europejska to również gwarancja: demokracji, praw człowieka, prywatnej własności i wolnego rynku.

Jak już wcześniej wspomniano, w UE funkcjonuje Rynek Wewnętrzny oparty na czterech wolnościach:

- swoboda przepływu towarów — polega na dostosowaniu lub wzajemnej akceptacji norm oraz przepisów, zniesieniu kontroli granicznych, harmonizacji podatków;
- swoboda przepływu kapitału — to m.in. dążenie do wspólnego rynku usług finansowych oraz liberalizacji obrotu papierami wartościowymi,
- swoboda przepływu usług — polega na zliberalizowaniu usług finansowych, otwarciu rynku usług transportowych i telekomunikacyjnych oraz harmonizacji metod kontroli banków i ubezpieczeń,
- swoboda przepływu osób — to przede wszystkim prawo do życia, osiedlenia się, do pracy oraz korzystania ze wszelkich dóbr społecznych w miejscu pobytu na terenie Unii Europejskiej, bez względu na obywatelstwo.

Jean Monnet, jeden z ojców integracji europejskiej mówił: „My nie tworzymy koalicji państw, my jednoczymy ludzi”. Zgodnie z tą myślą, Unia Europejska staje się unią obywateli Europy, przywiązanych do zasad wolności, demokracji i rządów prawa. W państwach Unii wielką wagę przykładają do ochrony prawa i interesów obywateli. W Traktacie o Wspólno-

tydzierności, została zapisana w Traktacie z Maastricht.

Unia Europejska zajmuje się tylko tymi sprawami, które zdaniem jej państw członkowskich będą rozwiązywane lepiej przez współpracę międzynarodową.

Hymnem Unii Europejskiej jest „Oda do radości” — fragment IX Symfonii Ludwiga van Beethovena. Natomiast niebieska flaga ze stałą liczbą 12 gwiazdek jest od 1986 roku flagą Unii.

Obecnie w skład Unii Europejskiej wchodzi 15 państw członkowskich:

- założyciele, a więc Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy i Włochy,
- Dania, Irlandia i Wielka Brytania - przystąpiły w 1973 roku,
- Grecja - przystąpiła w 1981 roku,
- Hiszpania i Portugalia - przystąpiły w 1986 roku,
- Austria, Finlandia, Szwecja - przystąpiły w 1995 roku.

W państwach tych mieszka łącznie 370 milionów osób, co stanowi 7 % ogółu mieszkańców Ziemi. Unia ma największy (23 %) udział w światowej produkcji. Eksport Unii Europejskiej poza jej Rynek Wewnętrzny stanowi 19 % całego światowego eksportu (pierwsze miejsce na świecie). Unia zużywa 17 % wyprodukowanej na całym świecie energii. W skarbcach Unii Europejskiej znajduje się 32 % światowych rezerw walutowych. Udział w pomocy dla krajów Trzeciego Świata stanowi 53 % światowych wydatków na ten cel.

Unia Europejska jest otwarta na przyjmowanie do swego grona nowych państw. Zgodnie z Traktatem z Maastricht pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej może zostać każde państwo europejskie, z czego i Polska pragnie skorzystać.

* * * * *

Zgodnie z traktatami założycielskimi, organami (instytucjami) Wspólnot Europejskich są: Rada Europejska, Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości i Trybunał Obrachunkowy. Radę i Komisję wspierają: Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów oraz Komitet Stałych Przedstawicieli (COREPER).

Rada Europejska to nazwa regularnych spotkań, zwanych także „spotkaniem na szczycie” głów państw lub rządów krajów członkowskich Wspólnoty Europejskiej oraz Przewodniczącego Komisji Europejskiej wspieranego przez ministrów spraw zagranicznych i jednego członka Komisji. Spotkania te odbywają się co najmniej dwa razy w roku albo w kraju sprawującym przewodnictwo Rady Ministrów, albo w Brukseli. Jak twierdzi Wolfgang Wessels, jeszcze żadna inna „instytucja” nie wywarła na rozwój Wspólnoty i zachodniej części Europy tak dużego wpływu jak właśnie Rada Europejska. Traktat z Maastricht (artykuł D) opisuje rolę Rady Europejskiej jako „nadawanie Unii odpowiedniego bodźca do rozwoju oraz... definio-

wanie jej ogólnych zaleceń politycznych". Ten sam artykuł obliguje Radę Europejską do składania Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania po każdym spotkaniu oraz rocznego sprawozdania z „postępu osiągniętego przez Unię”. Ogólnie więc rola Rady Europejskiej jest podwójna: po pierwsze, nadawanie ogólnego kierunku politycznego Unii i po drugie, rozstrzyganie spraw, które nie dały się rozwiązać na poziomie Rady Ministrów.

Bilans faktycznej działalności jest jednak znacznie szerszy i bardziej zróżnicowany. Istotną funkcją Rady Europejskiej polega na informacyjnej i tajnej wymianie poglądów między szefami rządów bez udziału ministrów spraw zagranicznych i urzędników.

Rada Europejska zajmowała stanowisko we wszystkich pilnych kwestiach polityki międzynarodowej lat 70, 80 i 90-tych, np. w kwestii kryzysu w Afryce Płd., na Bliskim Wschodzie, rozpadu Związku Radzieckiego, itd. Rada Europejska wniosła istotny wkład w dzieło stabilizacji Europy Zachodniej w czasie poważnych kryzysów. W latach 90-tych przypadła jej podwójna rola rozwiązywania kryzysów i dostarczania kolejnych impulsów do działania. Ogólnoeuropejskie znaczenie Rady staje się przy tym coraz większe.

Trybunał Sprawiedliwości — jest on jedną z czterech instytucji Wspólnoty ustanowionych w roku 1951 na mocy artykułu 7 Traktatu o Europejskiej Wspólnocie Węgla i Stali z siedzibą w Luksemburgu. Składa się z 15 sędziów, po jednym z każdego z państw członkowskich.

Trybunał Sprawiedliwości zapewnia przestrzeganie prawa wspólnotowego. Orzeka o zgodności aktów prawnych wydawanych przez instytucje Wspólnot z traktatami Wspólnot. Rozpoznaje spory między państwami lub między Komisją Europejską i państwami, wynikające ze stosowania prawa europejskiego.

Ważne jest to, iż Trybunał dostarcza istotnych impulsów do dalszego rozwoju prawa wspólnotowego i tym samym do pogłębiania europejskiej integracji. To właśnie Trybunał ze szczególną intensywnością zajął się zadaniem ochrony podstawowych praw i wolności obywateli Wspólnoty.

KOMUNIKAT PRASOWY

Stowarzyszenia na Rzecz Integracji Europy Środkowej z Unia Europejską

na temat

II Małopolsko-Niemieckiej Konferencji Ekologicznej EKO-TECH

Krynica 13-15 września 1999 r.

Podstawowe informacje o Stowarzyszeniu

Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Europy Środkowej z Unią Europejską zostało powołane do życia z inicjatywy m.in. Wojewody Tarnowskiego, parlamentarzystów oraz przedstawicieli samorządów Polski Południowo-Wschodniej w 1998 r.

Inspiracją powstania Stowarzyszenia była chęć stworzenia silnej organizacji, która mogłaby stanowić wsparcie dla jednostek samorządowych, podmiotów gospodarczych oraz mediów lokalnych we wzajemnej integracji oraz dostosowaniu metod działania do wymogów Unii Europejskiej.

Główne cele Stowarzyszenia

- Ożywienie kontaktów euroregionalnych pomiędzy narodami Niemiec, Austrii, Czech, Słowacji, Węgier, Polski, Ukrainy i Litwy;

- Pomoc w rozwoju przedsiębiorczości oraz we wdrażaniu zmian gospodarki rolnej na terenach wiejskich;
- Pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych w obrębie Europy Środkowej;
- Organizacja spotkań seminaryjnych z liderami życia gospodarczego;
- Udzielanie informacji o dostępności źródeł finansowania przedsięwzięć gospodarczych;
- Organizacja kursów i konferencji z zakresu ekologii i ochrony środowiska;
- Organizowanie przedsięwzięć mających na celu przybliżenie dorobku cywilizacyjnego i kulturowego krajów Unii Europejskiej;
- Promocja agroturystyki;

II. Małopolsko-Austriacko-Niemiecka Konferencja Ekologiczna EKO-TECH Krynica 13-15 września 1999 r.

Stowarzyszenie na rzecz Integracji Europy Środkowej z Unią Europejską przy współpracy Urzędu Miasta Nowy Sącz, Gminy Uzdrawiskowej Krynica organizuje II Małopolsko-Austriacko-Niemiecką Konferencję Ekologiczną EKO-TECH, która odbędzie się w dniach 13-15 września 1999 r.

Patronat honorowy nad II Edycją Konferencji objął Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski oraz Wicemarszałek Sejmu Stanisław Zając, Wicemarszałek Senatu Andrzej Chronowski, Konsul Generalny Niemiec w Polsce Lauridis Holscher.

Konferencja jest adresowana do przedstawicieli gmin oraz pracowników ochrony środowiska administracji rządowej i samorządowej Polski Południowo-Wschodniej i ma na celu przedstawienie nowych, ciekawych rozwiązań ekologicznych, które mogłyby zostać wykorzystane przez gminy. Ponadto ma zapoznać wójtów z najciekawszymi rozwiązaniami, które zostaną opracowane i wdrożone przez inne gminy. Równoległe ze sprawami związanymi z samą ekologią, wójtowie będą mieli możliwość poznać modele finansowania i ko-finansowania inwestycji ekologicznych oraz zapoznać się z możliwościami otrzymania pomocy finansowej od istniejących w Polsce funduszy i fundacji.

W II Edycji Konferencji zabiorą udział przedstawiciele 157 samorządów Polski Południowej, 136 firm i instytucji realizujących projekty ekologiczne oraz 150 dziennikarzy prasy lokalnej i regionalnej.

XV „BABIÓGÓRSKA JESIEŃ” w ZAWOI 24-26 września 1999 r.

W programie m.in.:

Przeгляд Zwyczajów i obrzędów Pastorskich
Jesienny rezyk - widowisko plenerowe
Występy zespołów folklorystycznych i folkowych
Trebunie Tutki • Golec u Orkiestra • Gronicki

Targi Sztuki Ludowej i Rękodzieła Artystycznego
Kiermasz handlowy i gastronomiczny
Zabawa taneczna „Pod gwiazdami”

Ojciec Święty odwiedził Ojczyznę do tej pory 7 razy. Pierwsza pielgrzymka miała miejsce 2.06-10.06.1979 r., druga 16.06-23.06.1983 r., trzecia 8.06-14.06.1987 r., czwarta podzielona została na dwie części: pierwsza dokonana się w dniach 1.06-9.06.1991 r., zaś druga jej część trwała 13.08-16.08 tego samego roku. Po raz piąty papież Jan Paweł II przebywał w Polsce

Zebrzydowskiej, witany serdecznie przez tłumy zebranej ludności. Około 9.30 papież przybył na wadowicki Rynek. Odwiedził kościół Ofiarowania NMP i modlił się w asyście proboszcza ks. Kazimierza Sudera przed Najświętszym Sakramentem w kaplicy Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Jan Paweł II ucałował chrzcielnicę w kaplicy św. Rodziny. Około 10.00 przybył

WIZYTY PAPIEŻA JANA PAWŁA II W WADOWICACH

22.05.1995 r. Szósta wizyta przebiegała w okresie 31.05-10.06.1997 r., zaś siódma - 5.06.-17.06.1999 r.

Papież trzykrotnie odwiedził swoje rodzinne miasto Wadowice.

Pierwszy raz podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny w dniu 7.06.1979 r. Wówczas przyleciał śmigłowcem z Kalwarii na stadion „Skawy”. Był serdecznie witany przez proboszcza Parafii Wadowickiej ks. dr. Edwarda Zachera, władze miejskie, wadowiczian i gości. Następnie Ojciec Święty samochodem pojechał w kierunku Rynku w Wadowicach. Po drodze zatrzymał się przed rodzinnym domem. W kościele pw. Ofiarowania Najświętszej Marii Panny modlił się przed Najświętszym Sakramentem. Ucałował też chrzcielnicę, przed którą został ochrzczony w dniu 20.06.1920 r. Potem wyszedł na trybunę usytuowaną przed kościołem, owaacyjnie witany przez tłumy Wadowiczian i ludność przybyłą z innych miast Polski oraz z zagranicy.

Podczas wygłoszonego przemówienia wspominał swoje dzieciństwo, młodość spędzoną w Wadowicach, szkołę powszechną i gimnazjalną. Z szacunkiem i uznaniem odniósł się do Rodziców, nauczycieli, katechetów, przyjaciół. Papież powiedział m.in.: „Z wielkim wzruszeniem przybywam dzisiaj do tego miasta, w którym się urodziłem, do parafii, w której zostałem ochrzczony i przyjęty do wspólnoty Kościoła Chrystusowego, do środowiska, z którym związałem się przez osiemnaście lat mojego życia, od urodzenia do matury. Kiedy patrzę na ten rynek, to prawie każdy szczegół łączy się tu dla mnie ze wspomnieniem najwcześniejszego okresu życia... Myślą i sercem wracam nie tylko do domu, w którym się urodziłem, obok kościoła, a również do szkoły podstawowej, tu w Rynku. Z kolei do Gimnazjum wadowickiego im. Marcina Wadowity, do którego uczęszczałem... Te właśnie lata łączą się dla mnie nierozdzielnie z Wadowicami... A także i z tą okolicą... z rzeką Skawą, z pasmami Beskidów”.

Dalej Ojciec Święty mówił o chrzcie i wizerunku Matki Boskiej: „Przy tej chrzcielnicy zostałem przyjęty do łaski Bożego Synostwa i wiary Odkupiciela mojego, do wspólnoty Jego Kościoła... I mogłem jeszcze raz spojrzeć w oblicze Matki Nieustającej Pomocy w Jej wadowickim obrazie...”

Na koniec wystąpienia papież poprosił wiernych: „żebyście nie przestali się tutaj modlić za mnie przed tą Matką Boską Nieustającej Pomocy, bo papież - kto jak kto, ale papież - to nieustającej pomocy szczególnie potrzebuje”.

Na zakończenie wizyty Ojciec Święty spotkał się na plebanii z proboszczem, księżmi, a przede wszystkim z kolegami z gimnazjum, po czym odleciał helikopterem do Oświęcimia.

Drugi raz Wadowice gościły papieża podczas drugiej części czwartej jej jego pielgrzymki do Ojczyzny. Było to w dniu 14.08.1991 roku. Ojciec Święty w rodzinne strony wyruszył z Krakowa. W czasie jazdy zatrzymał się na rynku w Kalwarii

do nowo wybudowanej świątyni pod wezwaniem św. Piotra Apostoła. Gorąco witany był przez proboszcza ks. Michała Pioska i towarzyszących mu księży wikariuszy. Papież idąc w kierunku zakrystii zatrzymał się obok licznej grupy chorych i niepełnosprawnych. Rozmawiał z nimi i ich błogosławił, rozumiejąc doświadczenie - trud i cierpienie - każdego z nich w doczesnym życiu.

Przed kościołem św. Piotra Apostoła odbyły się główne uroczystości. Przemówienie powitalne w imieniu Archidiecezji Krakowskiej wygłosił ks. kardynał Franciszek Macharski. Papież odprawił mszę świętą koncelebrowaną w asyście kardynałów: Angelo Sodano, Franciszka Macharskiego, Henryka Gulbinowicza, kilkudziesięciu biskupów i ponad 100 kapłanów. Ojciec Święty w czasie mszy św. dokonał konsekracji kościoła zbudowanego jako wotum wdzięczności za Jego powołanie na Stolicę Piotrową i cudownego ocalenia życia, po zamachu 13.05.1981 r. Poświęcił też 20 kamieni węgielnych dla nowo budowanych świątyń w krakowskiej archidiecezji.

W wygłoszonej wtedy homilii mówił m.in.: „*Tyś jest Chrystus, Syn Boga żywego* - Bądź pozdrowiona ziemia ojczysta, bądź pozdrowione me rodzinne miasto nad rzeką Skawą. To tutaj w tym mieście, w starym parafialnym kościele, po raz pierwszy usłyszałem to Piotrowe wyznanie... jako dar wiary Kościoła... Dzisiaj, po tylu latach, jakże wdzięczny Ci jestem moja matko, i mój Ojczy, i mój bracie! Jakże wdzięczny Ci jestem prastara wadowicka parafia. I wam kapłani, duszpasterze i katecheci, i wam koledzy, rówieśnicy, koledzy i koleżanki. Jakże wam wdzięczny jestem za to największe wtajemniczenie. Wszystko z niego czerpie swój ostateczny sens... Życzę Wam, by w tej nowej waszej świątyni rozbrzmiewały wciąż słowa Piotrowego wyznania: *Tyś jest Chrystus, Syn Boga żywego*... aby te słowa rozbrzmiewały tutaj z pokolenia na pokolenie”.

Po zakończeniu nabożeństwa kardynał Franciszek Macharski poświęcił i odsłonił przed kościołem św. Piotra spiszowy pomnik Jana Pawła II, który wykonał włoski artysta Michele Minguzzi.

Uroczystości kończył wspólny obiad na plebanii. Ojciec Święty spotkał się z kolegami kapłanami z tego samego rocznika święceń, tj. z 1946 r., oraz z kolegami gimnazjalistami - rocznik 1938.

Około 15.30 papież odleciał śmigłowcem do Częstochowy na spotkanie z młodzieżą z okazji VI Światowego Dnia Młodzieży.

Po raz trzeci Jan Paweł II przybył do Wadowic 16 czerwca br., w czasie siódmej z kolei wizyty w Ojczyźnie. Ojciec Święty przyleciał śmigłowcem do rodzinnego miasta ze Starego Sącza około 18-tej. Odwiedził Bazylikę Ofiarowania Najświętszej Marii Panny. Jego Świątobliwość dokonał koronacji obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Podkreślić trzeba, że koronę ufundowali Wadowiczanie. Papież ofiarował Matce Boskiej złoty różaniec. Na placu Jana Pawła II spotkał się z mieszkańcami Wadowic i okolicy.

Słowo powitalne do papieża skierował ks. kardynał Franciszek Macharski, który powiedział m.in.: „miłosiernemu Bogu dzięki za to, że Ojciec Święty dziś jest w Starym Sączu i w Wadowicach. Tu jest papieskie gniazdo rodzinne, tu wszedł w Kościół, w Polskę i świat. Niech to wiedzą wszyscy, niech w Wadowicach i ludzie i kamienie wołają: Niech będzie pochwalony Bóg nasz Pan za Jana Pawła II!”

Zebrany tłum wołał: „Witaj w domu”, „Kochamy Ciebie”, „Niech żyje papież”, „Jesteś wspaniały” i śpiewał: „*Ojciec Święty witamy Cię, Ojciec Święty, kochamy Cię, Witaj w domu, cieszymy się, witaj w domu, słuchamy Cię, Panie Jezu błogosław Mu, Panie Jezu, dopomóż Mu, Duchu Święty, napelnij Go, Duchu Święty umacniaj Go, Matko Boża, ochraniaj Go, Matko Boża, prowadź Go*”. Wiwatom nie było końca.

Ojciec Święty w Słowie Bożym mówił m.in.: „Po raz kolejny w czasie mojej posługi Kościołowi Powszechnemu na stolicy św. Piotra przybywam do moich rodzinnych Wadowic. Z wielkim wzruszeniem patrzę na to miasto lat dziecięcych, które było świadkiem mych pierwszych kroków, pierwszych słów, tych - jak mówi Norwid - pierwszych ukłonów, co są jak odwieczne Chrystusa wyznanie. Bądź pochwalone miasto mojego dzieciństwa, dom rodzinny, kościół parafialny, kościół mojego Chrztu Świętego. Pragnę wejść w te gościnne progi, na nowo uklonąć się rodzinnej ziemi i jej mieszkańcom i wypowiedzieć słowa, którymi wita się domowników po powrocie z dalekiej drogi: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus... Witam wszystkich Wadowiczanków, począwszy od najstarszych moich rówieśników, z którymi łączą mnie więzy lat dziecięcych i młodości, aż po tych młodych, którzy po raz pierwszy widzą papieża u siebie... Pozdrawiam drogiego ks. kardynała Franciszka, dziękuję, że rozciąga stale opiekę nad moim rodzinnym miastem... księżym biskupów pomocniczych i seniorów: biskupa Stanisława, Albina, Jana, Kazimierza... kapłanów, ks. proboszcza tutejszej parafii Kubę Gila - urzędowo ks. prałata Jakuba Gila... Jeruzalem, przez wzgląd na dom Pana Boga Naszego będę się modlił o dobro dla Ciebie - te słowa psalmisty czynię dziś swoimi i odnoszę je do miasta Wadowic, miasta mego dzieciństwa. Przez wzgląd na dom, na rodzinny dom i na dom Pana, będę się modlił o dobro dla ciebie... Opatrzność pozwoliła mi dziś stanąć jakby na pomoście łączącym te dwa domy - dom rodzinny i dom boży... Po synowsku całuję próg domu rodzinnego wyrażając wdzięczność Opatrzności Bożej za dar życia przekazany mi przez moich rodziców, za ciepło gniazda, za miłość moich najbliższych... Z czcią całuję też próg Domu Bożego wadowickiej parafii, a w niej chrzcielnicę, przy której zostałem wspanięty w Chrystusa i przyjęty do wspólnoty Kościoła. W tej Świątyni przystąpiłem do pierwszej spowiedzi i komunii świętej, tu byłem ministrantem, tu dziękowałem Bogu za dar kapłaństwa i już jako arcybiskup krakowski tu przeżywałem swój srebrny jubileusz kapłaństwa. Ile dobra, ile łask wyniosłem z tej świątyni, z tej parafialnej wspólnoty, wie jedynie ten, który jest dawcą wszelkich łask... W końcu jak za dawnych lat kieruję swe kroki do świętokrzyskiej kaplicy, aby na nowo spojrzeć w oblicze Matki Bożej Nieustającej Pomocy w jej wadowickim obrazie. Czynie to z tym większą radością, że dane mi jest koronować tę Matkę... Bądźcie pewni, że Wasza gorąca miłość do Maryi nigdy nie pozostaje bez odpowiedzi... Zwracamy się do tej, która jest niezastąpioną przewodniczką na drogach zbawienia. Naszym przodkom zawsze było bliskie to przekonanie o niezastąpionej roli Matki w życiu Kościoła i każdego chrześcijanina. W ciągu ostatnich 100 lat mieszkańcy Wadowic dawali temu szczególnie wyraz, gdy gromadzili się ze czcią przed wizerunkiem Matki Bożej Nieustającej Pomocy i czynili ją orędowniczką, patronką życia osobistego, rodzinnego i społecznego...

Podczas mego pierwszego pobytu w Wadowicach skierowałem do Was prośbę, abyście przed wizerunkiem tej matki otaczali mnie nieustanną modlitwą. Widzę, że została ona wykuta w kamieniu. Wierzę, iż jest to znak, że prośba ta jest głęboko wyryta również w waszych sercach. Serdecznie dziękuję wam za modlitwę... Jest jeszcze jedna rzecz, za którą chcę podziękować. Wiem, że kościół krakowski i jego kardynał postawił w Wadowicach szczególne wotum wdzięczności Matce Boga. Niedaleko stąd został wybudowany Dom Samotnej Matki. Znajdują tam schronienie, pomoc kobiety, które mimo ofiar i przeciwności pragną strzec daru swego macierzyństwa... Moja wdzięczność jest tym większa, że dom ten nosi imię mojej matki Emilii”.

Dalej Jan Paweł II wspominał gimnazjum, „Sokoła”, kolegów, koleżanki, cukiernię z kremówkami, ulice i zakątki Wadowic oraz najbliższe okolice i Skawę. „W każdym razie - powiedział papież - tu w tym mieście w Wadowicach wszystko się zaczęło - i życie się zaczęło, i szkoła się zaczęła, studia się zaczęły, teatr się zaczął i kapłaństwo się zaczęło”.

Ojciec Święty podkreślił też: „Mówi się, że wszędzie dobrze, ale najlepiej w domu. Jestem tu oczekiwany jak w rodzinnym domu”.

Na koniec Jego Świątobliwość zwrócił się do Maryi: „Bądź z nami nieustannie. Panno chwalebna i błogosławiona, o Pani nasza, Orędowniczko nasza, Pośredniczko nasza, Pocięszycielko nasza, Matko nasza”.

Wszystkie pielgrzymki Ojca Świętego są bardzo pouczające, zawierają głębokie myśli nad sensem życia i przemijania. Papież jako człowiek wielkiego autorytetu i charyzmy, posiada niezwykły dar nawiązywania kontaktu z ludem. Potrafi umiejętnie wrócić do przemówienia uwagi żartobliwe. Radosny, pogodny nastrój towarzyszący pielgrzymkom udziela się wszystkim - tym, którzy bezpośrednio uczestniczą w nabożeństwach i spotkaniach z papieżem i tym, którzy słuchają go i oglądają poprzez odbiorniki radiowe i telewizyjne. Nie brak też lez szczęścia i wzruszenia w każdej polskiej rodzinie.

Przywołuję jeszcze raz słowa ks. kardynała Franciszka Macharskiego: „Niech będzie pochwalony Bóg nasz Pan za Jana Pawła II”.

Kazimierz Surzyn

Miejska Biblioteka Publiczna w Suchej Beskidzkiej posiada w swoich zbiorach następujące wydawnictwa dotyczące życia i działalności Ojca Świętego Jana Pawła II:

- Jan Paweł II, *Dar i tajemnica*
- Karol Wojtyła, *Poezje wybrane*
- Karol Wojtyła, *Poezje i dramaty*
- Jan Paweł II, *Tobie Maryjo zawierzam*
- Dariusz Lebiada, *Tajemnice życia Karola Wojtyły*
- Młodościowe lata Karola Wojtyły*
- Moje spotkania z Janem Pawłem II*
- Ks. Mieczysław Maliński, *Wezwano mnie z dalekiego kraju*
- Ks. Mieczysław Maliński, *Karol Wojtyła*
- Ks. Mieczysław Maliński, *Papież spraw ludzkich*
- Stanisław Stolarczyk, *Hobby Jana Pawła II*
- Pokój Tobie, Polsko, ojczyzno moja*
- Jan Paweł II w Ameryce Środkowej*
- Jan Paweł II w Polsce*
- Joannes Paulus II*
- Antoni Podsiad, Amelia Szafranska, *Pierwsze dni pontyfikatu Jana Pawła II*
- Adam Bujak, *Miejscę Piotrowe*
- Gazda świata*
- Pielgrzymka świata*

SPACERKIEM PO SUCHEJ

W dniu 18 lipca zauważono w dolinie rzeki Stryszawki w Suchej Beskidzkiej, w okolicach mostu na Kulasówkę czarnego bociana szybującego na niewielkiej wysokości nad ziemią. Bocian leciał z zachodu na wschód. Był to ładny okaz dorosłego osobnika. Następnego dnia, na granicy Suchej i Stryszawy, młody czarny bocian leciał ponad rzeką w towarzystwie stada gołębi.

Czarne bociany to ginący gatunek ptaków lęgowych. Znajduje się pod ścisłą ochroną, chronione są też jego stanowiska w promieniu 500 m od gniazda.

* * * * *

Coraz więcej trudności sprawia amatorom wypoczynku nad wodą wyszukanie czystego, nie zaśmieconego miejsca. Podobnie trudno jest znaleźć czystą, nie zmaconą i nie zawierającą żadnych zawiesin wodę do ochłody i kąpieli. Ścieki z gospodarstw usytuowanych wzdłuż Stryszawki powodują coraz częstsze zanieczyszczenie rzeki i jej naturalnych kąpielisk, utworzonych przez regulację rzeki basenów od Stryszawy aż po Suchą.

Na Skawie jest jeszcze gorsza sytuacja pod tym względem. Awaria urządzenia oczyszczalni w dn. 22 lipca gwałtownie pogorszyła stan sanitarny wody w rzece. Wyciek, który spowodowała awaria stał się przyczyną skażenia wody w rzece. Chociaż awarię usunięto, badania wykazały nadmierną liczbę drobnoustrojów, przekroczenie normy amoniaku, chlorków i azotynów. Zaistniałym wypadkiem zajęły się odpowiednie służby sanitarne. Oczyszczalnia ma być modernizowana dlatego ta awaria powinna zmobilizować wszystkich zainteresowanych do podjęcia odpowiednich działań w tym zakresie.

* * * * *

Oddana do użytku Miejska Przychodnia w Suchej Beskidzkiej gromadzi fundusze na uruchomienie aparatury do badań mammograficznych. Na pełne wyposażenie gabinetu badań, laboratorium i uruchomienie aparatury, która została sprowadzona z Niemiec, z funduszu na rzecz zwalczania chorób nowotworowych przychodnia potrzebuje 50 tys. zł. Urząd Miejski w Suchej B. zadeklarował wpłacić 7 tys. zł. Zebranie w szybkim okresie potrzebnej kwoty pozwoli na uruchomienie aparatury tak bardzo potrzebnej kobietom do badań specjalistycznych, ratujących im niejednokrotnie życie.

* * * * *

Topole i akacje, ze względu na swą kruchość i łamliwość, podatność na zanieczyszczenia, nie są najodpowiedniejszymi drzewami do obsadzeń osiedli mieszkaniowych i zadrzewień przydrożnych, co udowodniły w Suchej i okolicy w ostatnich latach wichry i huragany.

Na Osiedlu Beskidzkim usunięto niedawno cztery topole, których gałęzie zagrażały w czasie halnych wiatrów mieszkańcom i samochodom. Sądzimy, że w miejsce usuniętych drzew służby odpowiedzialne za zieleń miejską posadzą inne drzewa, które staną się ozdobą trawników i uliczek międzyblokowych i nie stworzą niebezpiecznych sytuacji dla mieszkańców i przechodniów.

STO LAT KOLEI DO ZAKOPANEGO

W tym roku przypada okrągła, setna rocznica wydarzenia bardzo ważnego nie tylko dla Podhala: dnia 25 października 1899 roku nastąpiło otwarcie odcinka kolei żelaznej między Chabówką a Zakopanem.

Połączenie kolejowe Krakowa z Zakopanem było realizowane w kilku etapach przez różnych inwestorów o odmiennych preferencjach. Do dziś wpływa to niekorzystnie na czas podróży na tej trasie.

Z Krakowa do Chabówki można było dojechać koleją już w 1884 roku. Najwcześniej powstał odcinek kolei między Suchą a Chabówką, jako fragment linii cesarskiej łączącej Wiedeń przez Żywiec ze stolicą Galicji - Lwowem. Wkrótce dołączono odcinek z Krakowa przez Skawinę do Suchej. Kursowały tam pociągi mające charakter kolei lokalnej. Ostatni odcinek trasy - z Chabówki do Zakopanego - był własnością spółki prywatnej aż do 1931 roku, kiedy akcje zostały wykupione na rzecz rządu.

Jak podróżowało się 100 lat temu tą nowo otwartą linią kolejową - można się dowiedzieć z *Raptularza tatrzańskiego* Walerego Eljasza Radzikowskiego, gdzie znajduje się następująca notatka: „W d. 25 października 1899 nastąpiło otwarcie ruchu na nowej kolei żelaznej od Chabówki do Zakopanego. Niesłychanie to ważne zdarzenie dla Tatr i rozwoju Zakopanego. W oktawę tegoż otwarcia d. 1 listop. we środę udałem się z żoną do Zakopanego tą nową koleją, wśród ślicznej pogody w Dzień Wszystkich Świętych. Z Krakowa pociąg wyruszył o godz. 9 rano, w Chabówce byliśmy o 1.30, stąd odjadł do Zakopanego o 2 godz. a przybyliśmy na miejsce o 5 godz. wieczorem”.

Autor tej notatki, podróżujący często między Krakowem i Zakopanem, doceniał w pełni znaczenie tego wydarzenia. Dzięki niemu podróż trwała tylko o 8 godzin!

Maria Olszowska

V SUSKIE SPOTKANIA Z FOLKLOREM

Już po raz piąty, w dniach 23, 24 i 25 lipca 1999 roku dziedzińiec zamku suskiego rozbrzmiewał ludową muzyką. Można powiedzieć, że impreza się udała. Wszystko było dopięte na ostatni „guzik”. W pierwszym dniu zawiodła tylko pogoda, lecz mimo deszczu wielu wytrwałych widzów, choć pod parasolami, doczekało do końca. Nagrodą był występ kabaretu „U Bacy”, który rozbawił wszystkich „do lez”. Kto chciał w tych dniach obejrzeć i posłuchać tego co „swojskie” i bliskie sercu, mógł nasycić się do woli. Folklor Tatr i Podhala zaprezentował zespół Polaniorze a dopełnił go swymi opowieściami Jan Karpień Bułeczka. Beskid Śląski reprezentowali: „Wańcy” - męska grupa śpiewacza oraz dziecięcy zespół folklorystyczny, laureat tegorocznego Wojewódzkiego Przeglądu Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych w Cieszynie - „Mały Haśnik”. Z Orawy i Spisza przyjechał do nas zespół „Orawa” z Lipnicy Wielkiej, natomiast zespół „Nawojowiaacy” przybliżył widzom śpiewy i tańce Lachów Sądeckich.

Oprócz polskich zespołów folklorystycznych wystąpiły również zagraniczne. Bardzo podobał się dziecięcy zespół baskijski „ERRO BAT” z Bayonne z Francji, RAIZ LATINA zaprezentowała muzykę Peru, Boliwii, Ekwadoru i Argentyny, zaś TEATR ZWIERCIADŁO z Kijowa - muzykę Ukraińską.

Sobotni dzień zakończył udany koncert zespołu rockowo-

folkowego BRATHANKI, którego założycielem i członkiem jest suszanin - Janusz Mus, natomiast niedzielę koncert, jednego z najlepszych zespołów folkowych w Polsce - „VARSOVII MANTY”.

Trzydniową imprezę zakończył pokaz ogni sztucznych. Niebo nad suskim zamkiem zajaśniało od feerii barwnych błysków wzbudzając aplauz u licznie zgromadzonych widzów.

Podczas całej imprezy trwał kiermasz sztuki ludowej. Miejscowi twórcy, na straganach, prezentowali swoje rękodzielnicze, artystyczne wyroby, z których wiele znalazło nabywców. Swoje stoiska mieli również kolekcjonerzy a Miejska Biblioteka Publiczna prowadziła sprzedaż folderów, informatorów oraz

innych wydawnictw suskich.

W tym miejscu chcemy serdecznie podziękować wszystkim, dzięki którym możliwe było przeprowadzenie imprezy, głównie sponsorom a także wszystkim tym, którzy pomogli nam organizacyjnie, zwłaszcza zaś Straży Miejskiej, Zawodowej i Ochotniczej Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej oraz suskiej Policji. Za pomoc dziękujemy także pilotkom zespołów tj. Ani Najder, Agnieszce Krzeszowiak, Edycie Małyseckiej, Kasi Mentel.

Do zobaczenia za rok !

MK

PODZIĘKOWANIE

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY - ZAMEK
w Suchej Beskidzkiej

SERDECZNIE DZIĘKUJE WSZYSTKIM SPONSOROM
ZA POMOC W ORGANIZACJI

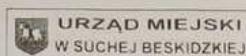
V SUSKICH SPOTKAŃ Z FOLKLOREM

GLÓWNY SPONSOR:

GLÓWNY SPONSOR:

ŚWIĘTO MATKI BOSKIEJ ZIELNEJ 15 SIERPNI

Wniebowzięcie NMP znane jest powszechnie jako święto Matki Boskiej Zielnej. Stanowi w tradycyjnym kalendarzu obrzędowym punkt kulminacyjny tzw. „okresu zielonego”. „Okres zielony” w tradycji ludowej otwierało święto Narodzenia NMP (2 lipca), nazywane dniem Matki Boskiej Jagodnej. Do tego okresu zaliczano również dzień św. Anny (26 lipca) oraz Wniebowzięcia - Matki Boskiej Zielnej. W tym dniu tradycyjnie święci się w kościołach zioła, kwiaty, zboża, a nawet warzywa. Stara legenda mówi, że po otwarciu grobu Matki Boskiej znaleziono w nim zamiast ciała świeże zioła oraz kwiaty i właśnie stąd miał powstać zwyczaj ich święcenia. W polskich kościołach, w zależności od regionu święcono najrozmaitsze zioła. Współcześnie są to małe wiązanki, ale dawniej, jeszcze przed ostatnią wojną światową, kobiety i dziewczęta przynosiły do kościołów okazy „naręcza” lub też podobne do palm wielkanocnych tzw. „wysokie wiązanki”. W Dobrzemiu Wielkim (Śląsk) mówiono: „Pobierane zioła wiążmy jak wielkanocne palmy”. Z ziół dziko rosnących święcono przeważnie te, które później wykorzystywano w ziołolecznictwie ludowym:

- piolun („pieluń”, „pieluniek”) - pity na czczo przy dolegliwościach żołądkowych,
- krowanik („krownik”) - jako napar stosowany do leczenia blednicy,
- krwawnica leśna („łogon”) - do leczenia zwierząt,
- dziurawiec - zwany krzyżowym lub świętojańskim zieleciem,
- mięta - w medycynie ludowej stosowano ją na ból zębów i choroby żołądkowe,
- starzec leśny - wywar przeciw bólowi żołądkowemu,
- rumianek,
- polne bratki.

Do bukietu dodawano marchew, główki maku i kłosa zboża. Poświęconą marchew gotowano i jej odwar podawano chorym na żółtaczkę, zaś mak stosowano w przypadku niespokojnego snu dzieci. Mówiono, że „święcony mak my dejem dzieciom do kołyski, coby nie wrzescały” (Żywieckie). Dodawano także jabłka, które miały chronić dzieci od bólów zębów. Z poświęconych kłosów ukruszano ziarno, które przeznaczono przeważnie pod pierwszy zasiew.

W Beskidzie Śląskim (Istebna) góralki wiły wianki z poleju i czyścicy, liści jagodowych, jałowca i kaliny, które potem stosowały przy odczynianiu uroków. Poświęcone kwiecie było wykorzystywane do celów magicznych oraz leczniczych. Zioła zrywane w przeddzień święta lub w samo święto powinny być - zgodnie z tradycją - zrywane w południe. „Jak słońce na niebie świeci, to one są bez wartości” (Beskid Wyspowy i Żywiecki). Posiadały moc magiczną, miały bowiem chronić od gradu i piorunów. W czasie burzy kładziono je obok obrazu Matki Boskiej lub przy gromnicy na oknie (Beskid Śląski i Wyspowy), całą zaś wiązankę wieszano na strychu domu, w mieszkaniu lub obok palmy wielkanocnej (Beskidy).

Wyjątkowe znaczenie w lecznictwie i magii przypisywano - zwłaszcza na Śląsku - turantowi, zwanemu pospolicie diabelskim zieleciem. Można go spotkać na polach uprawnych roślin okopowych i zbóż. W niektórych regionach Polski (Śląsk, Mazowsze, Krakowskie) uchodził za niezbędny składnik bukietu przeznaczanego do święcenia w tym dniu. Miał on ogromne zastosowanie w magii położniczej. Wierzono (nawet w Żywieckim), że ziele to - nawet nie poświęcone - jest skuteczne w walce z duchami nieczystymi, a zwłaszcza z diabłem. Dlatego kobiety nosiły turanta już przed porodem. Dopatrywano się rów-

nież, że ziele to jest podobne do twarzy św. Jana Chrzciciela. Profilaktycznie dobrze takie ziele mieć w domu, bo jak mówią Ślązacy, „Wszystko się wtedy szczęści, a diabeł do domu nie idzie”. Górale beskidzcy wierzyli zaś, że w tym dniu często powstają gwałtowne huragany: „ludzie mówią, że to smok, co kiedyś chciał pokonać Matkę Boską, zburzył się i próbuje ją atakować jeszcze teraz, prawie od dwóch tysięcy lat. Wtedy zapalali gromniczki, wynosili łopaty do chleba i stawiali przed domem tą stroną, co chleb się piecze, do chmury, żeby odbijała pioruny. Obchodzili też trzy razy dom i kropili wodą agatową, która była najbardziej cudowna.” (Kwaśniewicz)

B. Woźniak

WSPOMNIENIE O KUNDUSI Z SIWCÓWKI

*Jeszcze chwila, a osiągnę spoczynek.
Wszelka walka zniknie zupełnie, a
ja będę mógł pić ze strumieni życia.
I zawsze, wiecznie rozmawiał z Jezusem.*
(słowa wiersza poety Brorsona wyryte na grobie
Sorena Kierkegaarda)

Żyją obecność Kunegundy Siwiec wśród nas, we współczesności znajdujemy wszędzie i jest to obecność zaskakująca, tak samo paradoksalna jak jej życie i poglądy. Była prostą dziewczyną ze Stryszawy. I jak na ironię ta nieuczona dziewczyna zaczyna być źródłem natchnień dla dzisiejszych teologów i mistyków. Istnieje już kilku kandydatów na ołtarze stąpających kiedyś po suskiej ziemi. W tym roku rozpoczęły się uroczystości związane z wyniesieniem na ołtarze m.in. ks. Piotra Dańkowskiego, są przymiarki do ks. Władysława Bukowińskiego, czy rozpoczęty proces Rozalii Celakówny z Jachówki, a wreszcie opisywanej właśnie dzisiaj Kunegundy Siwiec. Cała plejada, jeżeli tak można powiedzieć, „świętych z Ziemi Suskiej” - a przecież było ich więcej, a o nich się milczy - urodzili się w czasach, gdy wolnej Polski jeszcze nie było. Cechowało ich wszystkich umiłowanie patriotyzmu, prostota, ofiarność i posługa innym, szara, codzienna trudna praca na kamienistej ziemi beskidzkiej i ogromne umiłowanie i wierność wierze Ojców.

Kunegunda Siwiec, nazwana Kundusią Starszą, urodziła się 28 maja 1876 roku we wsi Stryszawa, jako wsi należącej do parafii suskiej. Była dziewiątym spośród dziesięciorga dzieci Jana i Wiktorii z domu Trzop Siwiec. Jej dziadkowie wybudowali dom w 1841 roku i z czasem przyczynili się do powstania tu siedliska zwanego Siwcówką. Domy budowano tu tradycyjnie, tj. z ciosanych belek jodłowych. Dom posiadał dwie izby i kuchnię z dymnym piecem, oświetloną betelkami a później kaganikiem. Piszę o tym dlatego, że było to miejsce przez całe życie ze świętą związane. Było to miejsce, gdzie w sercu małej dziewczynki, modlącej się każdą porą roku, a szczególnie jesienią i zimą, gdy Stryszawa zasypana śniegiem odcięta była od świata, słuchającej pieśni i opowiadań dorosłych, snutych podczas darcia pierza w czasie długich ponurych wieczorów, tworzyły się obrazy i tęsknoty - a to pozostawało w pamięci. Mieszkańcy tej ziemi byli pracowici, w gospodarce panował ład i porządek, a w rodzinie spokój i jedynomyślność. W dzień urodzin, bo 28 maja 1876 roku odbył się chrzest Kunegundy Siwiec w kościele rzymsko-katolickim pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Suchej, a rodzicami chrzestnymi byli Jan Świrkosz

30

i Anna Siwiec. W tym czasie Stryszawa nie mając kościoła wystarała się o pozwolenie u władz austriackich na budowę kaplicy cmentarnej. W 1894 roku odbywa się poświęcenie nowo wybudowanej okazałej kaplicy jako kościoła pw. Św. Anny w Stryszawie - była to tzw. Kaplica dojazdowa, gdzie sporadycznie odprawiano Msze św. Dwa lata później kaplicę przemianowano na kościół i oddzielono jako samodzielną parafię od parafii suskiej. Pierwszym proboszczem został ks. Franciszek Lip-tok. W tymże roku odbywają się prowadzone przez redempto-rystę o. Bernarda Łubieńskiego misje w parafii, a udział w nich bierze Kunegunda Siwiec. Pod wpływem nauk misyjnych, słuchając głosu wewnętrznego, Kunegunda Siwiec podejmuje de-cyzję zmiany swoich planów życiowych i oddania swojego ży-cia na wyłączną służbę Bogu żyjąc w świecie świeckim. Zrywa zaręczyny, składając prywatny ślub czystości wstępuje rok póź-niej do Apostolstwa Modlitwy założonego przy parafii stryszaw-skiej. Modne a zarazem nieufnie widziane przez władze ko-ścielne kursy katechetyczne tzw. Sidziniarek pociągają i Ku-negundę, która w latach 1900-1902 ukończyła takiż kurs, przy-gotowując ją jako katechetkę ludową do nauki górali. I wojna światowa wyciska na niej ślad dyscypliny wewnętrznej, umar-twienia, czułości na sprawy innych. Panuje głód, epidemie, a w 1916 roku umiera jej matka. Kunegunda przyjaźni się z rodzi-ną organisty stryszawskiego, którego syn Józef Czernecki wstępuje w 1918 roku do Seminarium Duchownego w Krakowie, a następnie we Lwowie. Jako pierwszy ka-płan z nowo powstałej parafii św. Anny w 1922 roku odbywa tu mszę prymicyjną, a w drodze do kapłaństwa duchowo i ma-terialnie prowadziła go Kundusia Siwiec. Ona to w maju 1923 roku wpisuje się do Bractwa Czcieli Praskiego Dzieciątka Jezus przy klasztorze OO. Karmelitów Bo-sych w Wadowicach, a miesiąc później wstępuje do świeckiego III Zakonu Kar-melitańskiego w Wadowicach, jakże po-pularnego i wśród parafian suskich. Rok później umiera jej oj-ciec, wtenczas składa profesję zakonną przyjmując imię zakon-ne s. Teresy od Dzieciątka Jezus. Niespokojna ta dusza w pracy apostołskiej podejmuje się wspólnie najpierw z organistą Mi-chalem Czerneckim, a potem jego synem ks. Józefem trudu budowy drewnianych budynków, aby je przeznaczyć z cza-sem na Zakład Naukowo-Wychowawczy i Szkołę Gospodar-stwa Domowego dla Dziewcząt. Po przemyślanym wyborze w styczniu 1929 roku Zakład zostaje przekazany Siostrm Zmartwychwstankom z Kęt. Wybór z bożą pomocą okazał się trafny, o czym świadczy działalność apostołska i misjonarska wspomnianych sióstr i ich bytność na tym terenie do dzisiaj. 7 czerwca 1929 roku odbywa się poświęcenie kamienia wę-gielnego pod budowę kaplicy na ziemi ofiarowanej przez Ku-negundę Siwiec. Ks. Józef Czernecki w tymże roku dokonał prywatnego poświęcenia kaplicy w Stryszawie-Siwcówce, po czym na stałe zamieszka tu Najświętszy Sakrament, a w nim Jezus. Od 1937 roku przyjeżdża do Siwcówki i obejmuje ka-pelanię u Sióstr Zmartwychwstanków ks. Bronisław Bartkows-ki. Nie sposób w sposób skrótowy opisać w tym artykule tak ważnych spraw z rozwoju duchowego Siwcówki i jej miesz-kańców, wizji i nawiedzeń, jakie miała Kunegunda, jej poslan-nictwa - tu można odesłać czytelnika do wcale już bogatej literatury przedmiotu, którą zapewne można nabyć u sióstr z Siwcówki i w Wydawnictwie OO. Karmelitów Bosych w Kra-kowie - a warto wglębić się w nią, a szczególnie w dziennik duchowy Kunegundy.

rys. A. Knosala

Przebywali na Siwcówce wybitni Polacy, jak gen. Józef Hal-ler czy prymas Stefan Wyszyński, bywali i inni, rozmawiali z Ku-negundą, a ks. Bronisław Bartkowski był jej przewodnikiem duchowym. W 1942 roku - trwa okupacja hitlerowska - Kundu-sia zwraca się ks. Bronisławowi Bartkowskiemu z łask słysze-nia rozmowy z Panem Jezusem i Świętymi. Spowiednik pod-daje ją próbie duchowej, jednak po potwierdzeniu łask i spo-tkaniu z późniejszym prymasem Polski ks. kard. Stefanem Wyszyńskim utwierdza się w przekonaniu o jej posłannictwie. W wizjach otrzymuje ona zapowiedź choroby i doświadczeń, które od października 1948 roku czynią powoli jej ciało obłoż-nie chorym. Tydzień przed śmiercią przepowiada swoje odej-scie i umiera 27 czerwca 1955 roku. 30 czerwca tegoż roku od-bywa się pogrzeb Kunegundy Siwiec. Doczesne szczątki od-prowadza na stryszawski cmentarz ks. Bronisław Bartkowski. W kościele św. Anny w Stryszawie wystawiono trumnę z jej ciałem. Pochowana zostaje na cmentarzu w Stryszawie. Dwa lata później ks. B. Bartkowski oddał do cenzury notatki spisy-wanych rozmów Kundusi z Panem Jezusem i Świętymi. Opini-e przedstawiciele Kościoła zostały przedstawione jako po-zytywne.

„Kochała Jezusa, a kochając Jego, nie mogła nie ukochać Jego Sprawy - zbawie-nia dusz” - ks. Bronisław Bartkowski. Była niesłuchanie ludzka. Była zapatrzona w Tego, który Jest, jednak gdy ktoś do niej przyszedł, interesowała się jego pro-blemami i przepraszała, jeśli nie miała sił na dłuższą rozmowę. Bolała, gdy kogoś uraziła.

Kundusia odeszła do tego, który jej mó-wił: „Dziecko moje, w Niebie mam przy-gotowane dla ciebie wielkie skarby”, „Dziecko moje, Ja ciebie wezmę do Mo-jej Ojczyzny, a Sam pozostanę w twojej Ojczyźnie”. Dzwonek z wieżyczki kapli-cy Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus w Siwcówce obwieścił ziemi i Niebu, że do chwały Pana weszła... święta suskiej ziemi, a On Sam we-dług zapewnień pozostał w jej Ojczyźnie.

Poruszyła mnie ta postać, starej Wołoszki z Suskiej Ziemi, a materiałów do napisania dostarczył mi pan Kazimierz Ste-czek, któremu jestem wdzięczny za mobilizację i otwarcie oczu na szare, proste ludzkie życie, a za lekturę Helenie Faustynie Stańczyk również dziękuję.

Warto przeczytać !:

- 1) Helena Faustyna Stańczyk, *Kundusia z Siwcówki*, 1996, wyd. OO. Karmelitów Bosych,
- 2) s. Bogumiła Żukowska CR, *O takich jak Wy*, 1984, WAM Kraków,
- 3) ks. Bronisław Bartkowski, *Miejsce Mojego Miłosierdzia i Od-poczynku*, 1995, wyd. Karmelitów Bosych w Krakowie.

A swoją drogą, czy nie warto by było pomyśleć, aby w za-krystiach parafii można by kupić takie książki, ukazujące owoce pracy duszpasterskiej miejscowych księży. I tu jeszcze jedna uwaga, mam ciągle niedosyt, że tak niepełny obraz stwo-rzyłem tej postaci, która prostotą i szarością życia wychodzi na ołtarze, a przez to jest taka bliska nam na tej ziemi. I do-brze się dzieje, że jest gazeta „Ziemia Suska”, której takie tematy są bliskie.

Jerzy Henryk Harasimczyk

Z MAPĄ I PRZEWODNIKIEM W PLECAKU PO SUCHEJ I OKOLICACH

Niewiele osób wybiera dzisiaj miejsce wypoczynku, trasę przejazdu lub przemarszu przez góry bez wcześniejszego rozeznania w literaturze turystycznej. Wczasowicze stacjonarni zazwyczaj wcześniej ustalają adres pobytu i rezerwują usługi, w zakres których wchodzi między innymi informacja turystyczna, przewodnictwo, pilotaż itp. Instytucje i stowarzyszenia zajmujące się obsługą ruchu turystycznego w Suchej Beskidzkiej mają długoletnie tradycje w zakresie promocji i informacji turystycznej, a materiały, które stanowią ich bazę źródłową są obszernie. Wymagają tylko od potencjalnych użytkowników minimum zainteresowania i własnej inicjatywy.

Przez ostatnie lata na temat Suchej i tej części Beskidów, w której położone jest nasze miasto, ukazało się wiele publikacji. Z turystycznych i historycznych monografii, przewodników, folderów, map i planów, krajoznawczych i turystycznych opisów, artykułów i notatek prasowych zestawiać można sporą biblioteczkę, której użyteczność wyznaczają potrzeby poszukujących rodzaju i gatunku informacji regionalnej.

Turyści mają bogate zbiory własne, a tym, którzy poszukują aktualnej informacji turystycznej, dotyczącej bazy noclegowej i wyżywienia, placówek kulturalnych i imprez, służy pomocą Oddział PTTK „Ziemia Babiogórska” im. prof. dr. W. Goetla w Suchej Beskidzkiej (ul. Mickiewicza 38, tel. 874-36-70). Informację turystyczną uzyskać można w przedsiębiorstwie „Beskidy Tourist” (ul. Mickiewicza 31, tel. 874-27-64). Elektroniczny system informacji turystycznej posiada Urząd Miejski w Suchej Beskidzkiej (ul. Mickiewicza 19, tel. 874-23-41). Pod internetowym adresem «[hyperlink mailto:um.sucha@bielisko.petex.pl](mailto:um.sucha@bielisko.petex.pl)» znajduje się informacja turystyczna dotycząca Suchej Beskidzkiej, przygotowana przez Urząd Miejski. Strony elektronicznego informatora podają wiadomości dotyczące suskich urzędów, gastronomii, bazy noclegowej, komunikacji, zabytków, szlaków turystycznych.

Bogatymi zbiorami regionalnymi dysponuje Miejska Biblioteka Publiczna w Suchej Beskidzkiej (ul. Piłsudskiego 23, tel. 874-22-47, 874-35-35). Księgozbiór ten jest wydzielony i udostępniany na miejscu w czytelni biblioteczej, aby każdy mógł z niego skorzystać. Od początku lipca MBP w Suchej Beskidzkiej oferuje turystom i wczasowiczom informację o regionie na wystawie planów, map, folderów i widokówek „Miejscowości i gminy powiatu suskiego”. Na półkach bibliotecznych oczekuje na skorzystanie seria przewodników W. Krygowskiego „Beskidy”, z których t. 1 prezentuje plany, widoki, panoramy, schematy tras i opisy szla-

ków turystycznych Beskidu Żywieckiego, Pasma Jałowieckiego, Beskidu Małego i Beskidu Makowskiego. Zgromadzono tu również liczne publikacje wydawnictwa „Sport i Turystyka”, wydawnictwa PTTK „Kraj”, Redakcji Wydawnictw Turystycznych Colgraff-Press, wydawnictwa „Pascal”, Oficyny Wydawniczej „Re-wasz” i in. Na podstawie uzyskanych tą drogą informacji nietrudno zdobywać grupę Łamanej Skąły i kamienne bloki Żurawicy, pokonywać wiodącą stromym zboczem Policy ścieżkę z Hali Krupowej do Zawoi-Centrum lub przechodzić kolejne wzniesienia szlaku im. M. Mączyńskiego czy W. Wnuka. Amatorom fotografii artystycznej, którzy chcieliby się wybrać wzorem małżeństwa A. i I. Baturów w beskidzkie plenery biblioteka poleca album fotograficzny „Beskidy” wydany w 1996 r.

Nie sposób wymienić i polecić turystom i wczasowiczom przebywającym w Suchej wszystkich pozycji historycznych, krajoznawczych i turystycznych o mieście i jego najbliższych okolicach. Z konieczności ograniczę się do kilku podstawowych źródeł oraz regionalnych nowości wydawniczych z suskich półek księgarskich.

Najpełniejszym dziełem o Suchej, dostępnym w księgarniach i na kiermaszach jest niewątpliwie wydana w 1998 r. monografia „Sucha Beskidzka” pod red. J. Hampla i F. Kiryka. Warto też przypomnieć, zanim ukaże się przygotowywany do druku informator turystyczny J.H. Harasimczyka, o zeszytach kra-

SUCHA BESKIDZKA trasy rowerowe

joznawczym Studenckiego Koła Przewodników Górskich „Harnasie” Oddziału Uczelnianego PTTK Politechniki Śląskiej w Gliwicach poświęconym naszemu miastu, a opracowanym przez M.J. Barańskiego, wydanym w 1982 r. przez Komisję Akademicką ZG PTTK.

Miejscowość reklamując, stanowiąc jej drukowaną wizytówkę, kolejne wydania folderu „Sucha Beskidzka” w opracowaniu J. Kociółka oraz informatory turystyczne Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich.

Seria „Biblioteka Suska”, wspólna inicjatywa wydawnicza Towarzystwa Miłośników Ziemi Suskiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, wydawana od 1997 r., zapoczątkowana tomikiem „Sucha Beskidzka. Narodziny miasta” J. Hampla, w kolejnych zeszytach przynosi, w przystępnej formie i treści, materiały historyczne, legendy, podania, opowieści oraz wiersze suskich poetów.

Suchą prezentuje obok wielu innych miejscowości beskidzkich wydawnictwo „Pascal” w serii „Praktycznych przewodników - Dookoła Polski” w tomie „Beskidy 2. Mały. Makowski. Babia Góra”, który jest obecnie dostępny we wszystkich księ-

garniach województwa. Przewodnik, oprócz krótkiej historii miasta, opisuje suskie atrakcje: stary kościół, zamek, karcznię. Zawiera podstawowe i najaktualniejsze informacje dotyczące komunikacji, noclegów, gastronomii i szlaków.

Z suskich zabytków pośród kart książgarskich nowości wydawniczych odszukać można kolorowe zdjęcia XVI-wiecznego zamku suskiego, które zdobią album „Zamki i pałace Polski Południowej” A. i A. Semerjaków. Dzieje starego, ponad 90-letniego babiogórskiego schroniska na Markowych Szczawinach w kolejnych jego konstrukcjach od jednoizbowego schronu z początku wieku po obecną budowlę oraz dzieje schroniska Beskidenerverein na Babięj Górze przedstawia bogato udokumentowana monografia T. Biesika „Schroniska górskie dawniej i dziś. Beskid Mały, Śląski i Żywiecki” wydana w Bielsku-Białej w tym roku w wydawnictwie „Logos”.

Wydany niedawno (1999) przewodnik turystyczny „Beskidy na weekend” S. Figiela wydawnictwa „Pascal”, pośród dziewięciu najpiękniejszych zakątków Karpat Polskich wymienia trasy Beskidu Małego i Beskidu Żywieckiego, nie pomijając krajoznawczej i turystycznej charakterystyki Suchej. Rozwijająca się ostatnio dość intensywnie w naszych górach turystyka rowerowa zyskała doskonale źródło informacyjne w postaci przewodnika-poradnika autorstwa A. Michalika i W. Śliwińskiego „Najlepsze wycieczki na rowerze górskim. Beskidy. Część Zachodnia.” Tom przedstawia 25 rowerowych jednodniowych przejazdów, wśród nich trasę z Babięj Górą i Policą w tle: Sucha Beskidzka - Stryszawa - Przełęcz Przystop - Zawoja-Welcza - Przełęcz Klekociny - Jałowiec - Przełęcz Przystop - Magurka - Sucha Beskidzka.

Z Suchej wychodzą trzy, atrakcyjne widokowo, znakowane szlaki turystyczne: czarny, zielony i czerwony, wyprowadzające turystów na Magurkę, Kiczorę, Jałowiec, na szlaki babiogórskie, na Żurawnicę i Leskowiec. Szlaki te oraz ich połączenia z innymi trasami turystycznymi znakomicie przedstawia mapa PP Wydawnictw Kartograficznych „Beskid Makowski (Średni)” (skala 1 : 75000), której kolejne, siódme wydanie z 1998 r. znajduje się w kioskach „Ruch”, schroniskach turystycznych i punktach książgarskich. Informator krajoznawczy dołączony do mapy nie pomija żadnej z miejscowości powiatu.

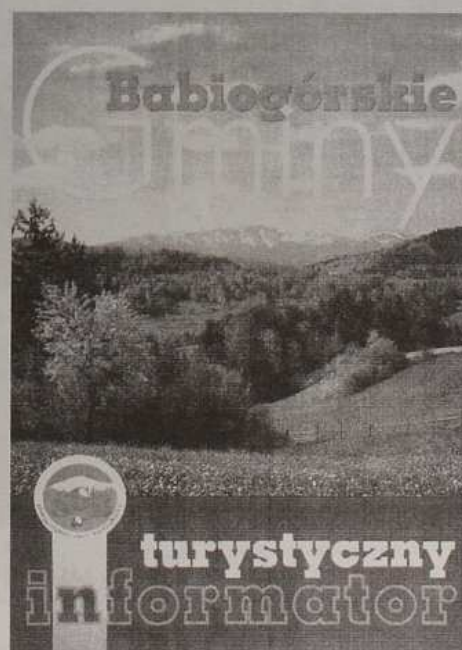
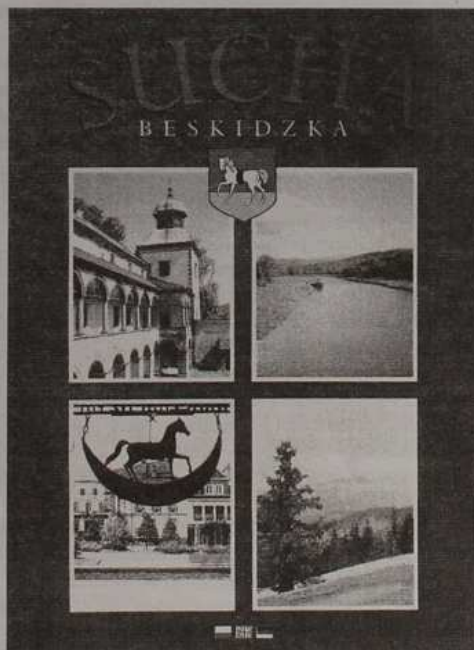
Lokalne inicjatywy wydawnicze, oprócz kilku już wyżej wspomnianych pozycji: monografii, folderów i informatorów turystycznych, przyczyniły się do wydania kilku nowych planów i map

turystycznych, które przybliżają wędrującym szlakami górskimi okolice Suchej. Są to wydawane nakładem samorządów lokalnych i najczęściej opracowane z materiałów własnych urzędów plany miast i gmin.

Plan Suchej Beskidzkiej, którego instytucją sprawczą był Urząd Miejski, ukazywał się w ostatnich latach trzykrotnie. „Sucha Beskidzka. Trasy rowerowe” przedstawia osiem tras, którymi turyści mogą przejechać, poznając część doliny Skawy i Stryszawki oraz góry i miejscowości otaczające stolicę powiatu - Zawoję Za Kamień, Zawoję Przystop, Zawoję Fujący, Zawoję Smyraki, Stryszawę i Grzechynię. Sucha Beskidzka wraz z Makowem Podhalańskim ukazały się na dwóch stronach jednej mapy wraz z reklamami lokalnych instytucji i firm w 1998 r. Trzecie, najdokładniejsze kartograficzne przedstawienie miasta, zostało wydane w serii „Plany Polskich Miast” wydawnictwa „Pod Aniołem”. Opracował je J. Kociołek na podstawie materiałów Urzędu Miasta w Suchej Beskidzkiej w trzech skalach: obszar miasta w skali 1 : 17000, centrum w skali 1 : 9000 oraz okolice Suchej w skali 1 : 750000. Plan aktualnie dostępny w miejscowych kioskach i księgarniach zawiera spis ulic, spis firm, wizytówki i reklamy firm, adresy i telefony ważniejszych instytucji, obiektów kultury, aptek i placówek służby zdrowia. Turysta znajdzie tu także najważniejsze informacje na temat położenia, historii i zabytków miasta. To samo wydawnictwo przy współpracy z innymi Urzędami Miast i Gmin zaopatrzyło w tym kwartale rynek turystyczny w mapę miasta i gminy Maków Podhalański (skala 1 : 13000 i skala 1 : 30000), plan gminy Zawoja (skala 1 : 32000) i plan miasta Jordanów (skala 1 : 10000). Rok wcześniej ukazał się plan gminy Stryszawa, wydany w Katowicach (skala 1 : 10000) przez wydawnictwo kartograficzne „Witosiński”. Planami tymi dysponują hurtownie książgarskie, księgarnie, urzędy miast i gmin. Powinny je oferować kioski „Ruch SA”, ale to już zależy od operatywności pracowników tej instytucji. Nie ma jeszcze na żadnym z drukowanych planów białoniebieskiego miejskiego szlaku, prowadzącego turystów do suskich zabytków i miejsc historycznych.

Z ciekawostek wydawniczych warto odnotować inicjatywę suskiej księgarni Matejko s.c. wydania serii widokówek z zabytkami Suchej. Księgarnia ta wygrywa konkurencję nie tylko w tej dziedzinie, ale również pod względem zaopatrzenia w nowości książkowe i kartograficzne z dziedziny sportu, turystyki i krajoznawstwa regionalnego.

HKM

ZIEMIA
SUSKA 21

KONCERT FORTEPIANOWY W PRZEDSZKOLU

19 czerwca o godz. 15.00 Towarzystwo Miłośników Muzyki w Suchej Beskidzkiej zorganizowało wspaniały koncert Ogniska Muzycznego pierwszej i drugiej klasy fortepianu pod kierunkiem p. Alicji Jakubiak. Koncert ten odbył się w Przedszkolu Samorządowym nr 1 przy ul. Mickiewicza 20. Wszystkich zaproszonych gości serdecznie powitała p. Lucyna Jurzak. Goście, wśród których oprócz rodziców dzieci dzielnie asystowały babcie i rodzeństwo, dodawali otuchy małym artystom. Repertuar, który prezentowały dzieci, charakteryzował wysoki stopień trudności. Dzieci grały bowiem utwory romantyków, klasyków oraz kompozytorów współczesnych. Wspaniałe wykonanie utworów świadczyło o bardzo dobrym przygotowaniu przez p. A. Jakubiak, za co należą się jej uzasadnione słowa uznania. Piękna gra dzieci wzbudziła aplauz i gromkie brawa od licznie zebranej publiczności. Dzieci w nagrodę otrzymały dyplomy.

W koncercie wystąpili: Szymon Bury, Agnieszka Czaicka, Agnieszka i Kasia Jurzak, Natalia Knapczyk, Mateusz Knapik, Mikołaj Kominko, Daniel Krzyszkowski, Katarzyna Leśniakiewicz, Grzegorz Leśniakiewicz, Anita Polak. Brawo!

B. Woźniak

KOMPETENCJE I ZADANIA SAMORZĄDU W PUBLIKACJACH

Federacja Związków i Stowarzyszeń Gmin i Powiatów RP oraz Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski, które powstały przy współpracy z Fundacją Rozwoju Samorządności i Prasy Lokalnej posiada wydawnictwa opracowane z myślą o ważnych dziedzinach związanych z kompetencjami samorządu terytorialnego. Publikacje, które poniżej prezentujemy (i inne z tej dziedziny), dostępne są w biurze Federacji w Krakowie przy ul. Mikołajskiej 4 (fax: 0 12/421-30-15). Publikacje te nie będą dostępne na rynku księgarskim.

Ead i Rozwój - Zeszyt ten prezentuje pracę Barbary Orłowskiej na temat szeroko rozumianego rozwoju lokalnego i ponadlokalnego. Opracowanie to, chociaż pozostaje na określonym poziomie ogólności, powinno być przydatne w bieżącej pracy samorządów lokalnych i regionalnych. Opracowywanie lokalnych strategii rozwoju wymaga od radnych i urzędników coraz szerszej i bardziej dogłębnej wiedzy. Odpowiednie przygotowanie teoretyczne umożliwia więc wykorzystywanie potencjalnych instrumentów rozwoju. Lektura publikowanego tekstu ułatwia zrozumienie, jak złożone są uwarunkowania rozwoju lokalnego i regionalnego. W takim ujęciu łatwiej dostrzegalny jest związek struktur administracji z systemem służb publicznych, który także podlega intensywnym reformom, a szczególnie w takich dziedzinach, jak edukacja, ochrona zdrowia i system ubezpieczeń społecznych.

Służba Zdrowia - Kolejna publikacja z tej serii. Jest adresowana do szerokiego kręgu odbiorców. Z uwagi na praktyczną prezentację zagadnień organizacji służby zdrowia może być przydatna w pracy gmin, powiatów i województw. Omówienie zagadnień kontraktowania usług medycznych wraz z praktycznymi wskazówkami sprawia, że adresatami wydawnictwa są także potencjalni świadczeniodawcy - publiczne i niepubliczne ZOZ-y czy lekarze wykonujący praktykę prywatną.

Samorząd terytorialny na rzecz rodziny - Został wydany na pamiątkę VI Pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II do Ojczyzny. Porusza problem stosunków pomiędzy rodziną a państwem, które powinny podlegać pewnej autonomii i niezależności rodziny, a jednocześnie opiece i ochronie rodziny przez państwo. Relacje te ma kształtować konstytucyjna zasada pomocniczości. Samorządy lokalne, będąc w istocie wspólnotami rodzin, mają za zadanie dostrzeganie, odczytywanie i realizowanie zasad polityki prorodzinnej.

Pomoc społeczna w gminach i powiatach - Zeszyt wydany w formie praktycznego poradnika dla samorządu terytorialnego dla sprawnej i skutecznej realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej. Wzrasta bowiem liczba rodzin i osób, którym ta pomoc jest niezbędna. Rozeznanie tych potrzeb leży w kompetencjach samorządów lokalnych. Książka zawiera również regulacje w zakresie prawa miejscowego dla gmin, związane także z organizowaniem i finansowaniem pomocy.

Edukacja w gminie, powiecie i województwie - Publikacja ta dotyczy przede wszystkim samorządu terytorialnego. Reforma edukacji przeszła w stadium realizacji. W nowym systemie oświaty szczególna rola przypada jednostkom samorządu terytorialnego, które są odpowiedzialne za funkcjonowanie oświaty na swoim terenie. Przy prezentacji problematyki edukacji w jednostkach samorządu terytorialnego należy zwrócić uwagę na fakt, że od roku szkolnego 1999/2000 samorządy uzyskują szerszą swobodę w ukształtowaniu systemu finansowania oświaty. Oznacza to np. możliwość podjęcia przez każdą gminę czy powiat decyzji o pilotażowym wdrożeniu własnego systemu bonu oświatowego. Przykład tego rodzaju rozwiązania modelowego zamieszczony jest również w niniejszym wydawnictwie. Zapraszamy do korzystania z w/w publikacji również w Czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej w Suchej Beskidzkiej.

Red.

Porady działkowe

W związku z niedawnym zalaniem działek, ogrodów przydomowych podaję kilka zaleceń jak postępować po ustąpieniu wody. Ostatnie lata pokazują, że tego typu sytuacje nie są rzadkością - stąd moja informacja.

Krótkie zalanie może jeszcze dać szansę na uratowanie warzyw czy owoców - tam gdzie mamy pewność, że woda nie została skażona przez zanieczyszczenia typu: pestycydy, nawozy mineralne, zanieczyszczenia komunalne - po dokładnym umyciu warzyw i owoców nadają się one do spożycia. Jeśli wody pochodziły z dopływów mogących ulec skażeniu przez zalanie różnych obiektów (wysypiska śmieci, magazyny chem., szamba itp.), wówczas plody rolne mogą być skażone zanieczyszczeniami zagrażającymi zdrowiu człowieka i muszą być zlikwidowane. Glebę po ustąpieniu wody (jak tylko warunki pozwolą) należy jak najszybciej przekopać płytko, aby doprowadzić powietrze do korzeni. Po dalszym obeschnięciu wskazane jest głębsze spulchnienie i zasilenie nawozami azotowymi, ponieważ podczas powodzi następuje przemieszczenie go w głąb ziemi, oraz dokarmianie nawozami dolistnymi zalecanymi przez Instytut Sadownictwa i Ogrodnictwa w Skierniewicach.

Należy również zwrócić uwagę na choroby i szkodniki, które mogą intensywnie uszkadzać osłabione rośliny.

Warzywa, które wykazują trwałe uszkodzenia, np. nie odzyskują turgoru w godzinach porannych, są całkowicie żółknięte, sugerują nieodwracalne zmiany i trzeba je zniszczyć. Oprócz tych zabiegów należy pobrać próbki gleby do analizy chemicznej na zawartość składników pokarmowych oraz kwasowość (wykonuje je Stacja Chemiczno-Rolnicza w Krakowie ul. Kółowa 43, lub w Gliwicach). W celu rekultywacji i przywrócenia glebie stanu umożliwiającego ponowne użytkowanie (wzbogacenie w materię organiczną, poprawa struktury, żyzności, zmniejszenie zakwaszenia) celowe jest wysianie roślin motylkowych (np. łubin żółty), niemotylkowych (np. gorczyca, facelia - szczególnie ta ostatnia może być cenną rośliną dla działkowiczów). Facelia cechuje się krótkim okresem wegetacji, małymi wymaganiami glebowymi i wilgotnościowymi, aczkolwiek nie lubi gleb podmokłych i bardzo suchych, jest tolerancyjna na odczyn gleby, ma właściwości fitosanitarne. Termin jej wysiewu trwa od kwietnia do sierpnia. Nasiona muszą być płytko wysiewane (są drobne) oraz dobrze przykryte ziemią, bo nie kiełkują na świetle. Przed wysiewem facelii gleba powinna być zasilana nawozami organicznymi oraz mineralnymi.

Aktualności ogrodnicze

Sadownictwo

Trwają zbiory owoców jagodowych i po ich zakończeniu należy pamiętać o pracach pielęgnacyjnych.

Na poletku truskawek:

- koszenie liści zaraz po zbiorach (z wyjątkiem nasadzeń jednorocznych) na wysokość 5-7 cm nad ziemią oraz usunięcie ich - stare liście hamują powstawanie kwiatów oraz są rozsadnikiem chorób i szkodników,
- zasilenie nawozami azotowymi 4 dkg N /10m² w czystym składniku (12 dkg saletry amonowej lub 20 dkg saletrzaku na 10 m²),
- odchwaszczenie,
- usunięcie rozłogów,
- nawadnianie jeśli jest bardzo sucho.

Przypominam, że truskawka jest rośliną dnia krótkiego, tzn. pąki kwiatostanowe tworzą się przy dniu krótkim poniżej 15 godz. i temperaturze nie wyższej niż 17°C (od sierpnia do późnej jesieni), natomiast wzrost liści, rozłogów i korzeni odbywa się w okresie dnia długiego - 16-18 godz. w temperaturze powyżej 17°C.

Istnieją odmiany obojętne na długość dnia i owocują powtórnie lub jak poziomki bez przerwy od czerwca do jesieni.

Truskawka jest rośliną mało wymagającą co do nawożenia, które powinno być przed założeniem uprawy na całe trzy lata (obornik, nawozy fosforowo-potasowe), azotowe tylko po zbiorze. Często powtarzanym błędem jest przenawożenie azotem - wpływa on na nadmierny wzrost wegetatywny, powoduje większe porażenie chorobami, szczególnie szarą pleśnią.

Natomiast ważne jest:

- dokładne odchwaszczenie pola zanim posadzimy rośliny,
- przedplon, b. dobry to zboża, cebula, seler, motylkowe wieloletnie, gorczyca, łubin, peluszka, wyka, trawy; nie polecany - ziemniaki, pomidor, ogórek, truskawki, koniuczyny; w przypadku sadzenia truskawek po sobie bardzo dobrze jest wysiać jako roślinę fitosanitarną aksamitkę. 3-4 miesięczna uprawa, a następnie zniszczenie jej, działając odkażająco na glebę,
- nawadnianie - bo truskawka płytko się korzeni i cierpi z powodu suszy, a także częstego zbyt głębokiego przekopywania (maksimum 2 cm).

14 lipca w Lachowicach na plantacji truskawek posiadającej certyfikat IPO (Intergrowana Produkcja Owoców) u p. Heleny Kubieniec odbyło się szkolenie praktyczne zorganizowane przez ODR w Suchej B. na temat chorób i szkodników truskawek oraz zabiegów po zbiorach. Wykład przeprowadziła p. dr Maria Stec z ODR Bielsko-Biała, zwróciła uwagę na nasilenie nowych chorób (skórzasta zgnilizna owoców) oraz na przyczyny nietypowego wyglądu roślin, m.in. wynikającego z błędów w nawożeniu oraz niewłaściwego materiału sadzonkowego. Wg prof. Szczygła najlepsze sadzonki są z plantacji 1-roczych.

Z końcem lipca do połowy sierpnia możemy wykonywać cięcie drzew - sanitarne, prześwietlające, odslaniające owoce dla wybarwienia, a także dokarmiać jabłonie wapniem (nawozy wapniowe typu saletra wapniowa, Stopit, Wuxal Calcium, chlorek wapnia).

Ozdobne

Kontynuujemy wysiew bylin, kończymy wykopywanie cebul, ścinamy przekwitłe kwiatostany bylin i dzielimy je w celu rozmnożenia lub podzielenia się z sąsiadami. Obserwuję silne porażenie róż chorobami, m.in. czarną plamistością, mączniakiem właściwym, szarą pleśnią i szkodnikami - należy usuwać i niszczyć porażone części rośliny, ewentualnie stosować oprysk przeciw chorobom grzybowym fungicydami zgodnie z zaleceniami PIOR (skuteczne są Pennkozeb, Rubigan, Brawo, p/szarej pleśni Rowral, Sumilex). Bardzo ważne jest zwalczanie mszyc, które przenoszą choroby wirusowe.

Aleksandra Cholewka

ZIEMIA
SUSKA 23

STANDARD

Sucha Beskidzka
D.H. "Juhas" I piętro
tel. (013) 874-17-08

**PRALKI, LODÓWKI,
TELEWIZORY, WIEŻE,
ZESTAWY SATELITARNE**

**MONTAŻ I SPRZEDAŻ
WIZJI TV oraz CYFRY +**

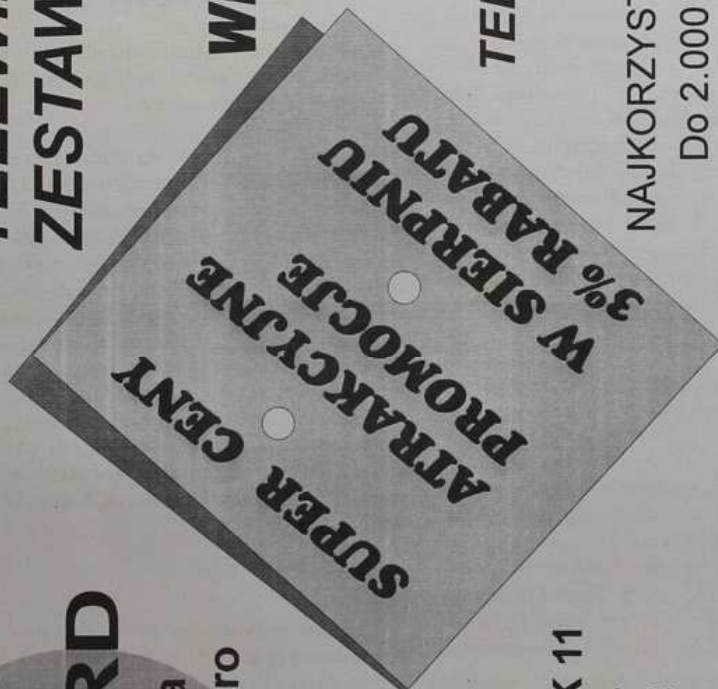
**PUNKT SPRZEDAŻY
TAKŻE:**

SKAWINA, ul. RYNEK 11
tel. (0-12) 276-18-04
fax (0-12) 276-56-42

TELEFONY KOMÓRKOWE

NAJKORZYSTNIEJSZY SYSTEM RATALNY !

Do 2.000 zł = 0% pierwszej wpłaty

ZOSTAŃ NASZYM STAŁYM KLIENTEM
(REALIZUJEMY INDYWIDUALNE ZAMÓWIENIA)
TRANSPORT GRATIS !

BUDOMAT[®] S.C.

SKŁAD MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

34-200 SUCHA BESKIDZKA
UL. BENIOWSKIEGO 1
TEL. (033) 8741634 (do 17.00)

OFERUJE

MATERIAŁY BUDOWLANE ZNANYCH PRODUCENTÓW PO ATRAKCYJNYCH CENACH

CEMENT 350 - OD 190,01 ZŁ ZA TONĘ

CEMENT 250 - OD 178,70 ZŁ ZA TONĘ

WAPNO TRZUSKAWICA - 270 ZŁ ZA TONĘ

CEGŁA PEŁNA - OD 0,46 ZŁ ZA SZT.

PUSTAK MAX - OD 1,90 ZŁ ZA SZT.

CEGŁA MODULARNA - 1,50 ZŁ ZA SZT.

PUSTAK ALFA - 2,50 ZŁ ZA SZT.

1/2 ALFA - 1,50 ZŁ ZA SZT.

WEŁNA MINERALNA 60/50 - 5,24 ZŁ ZA M²

UNI-MATA 150 - 9,71 ZŁ ZA M²

STYROPIAN - OD 73,83 ZŁ ZA M³

PŁYTA GIPSOWA 12,5 MM - 16,52 ZŁ ZA SZT.

OKNA VELUX, FAKRO, GRYBÓW W CENIE PRODUCENTA

FARBY, LAKIERY, AKCESORIA, UBRANIA ROBOCZE

STYROPOL

AUSTROTHERM

VELUX
OKNA DO PODDAŚCI

POLMAR - JAWBRZNO

ROCKWOOL

Gullfiber[®]
Materiały termoizolacyjne
Gullfiber Polska Sp. z o.o.

BIEGONICE

ZAPRASZAMY
OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU W GODZ. 7.00 - 17.00
W SOBOTĘ W GODZ. 7.00 - 13.00

DYSPONUJEMY TRANSPORTEM NA ŻYCZENIE KLIENTA

ZIEMIA
SUSKA 25

ROZKŁAD ODJAZDÓW AUTOBUSÓW MPK Z PRZYSTANKU „SUCHA BESKIDZKA — RYNEK”

kierunek - Maków Podhalański PKP

5.25*, 6.11*, 6.36*, 7.23*, 7.37, 8.15*, 8.25^, 8.49, 9.12+, 9.27*, 10.03*, 10.32+, 10.41*, 11.12, 11.35*, 12.20*, 12.56, 13.37*, 13.52+, 14.11*, 14.40, 15.06, 15.46*, 16.06*, 16.33+, 17.06*#, 17.49*#

kierunek — Stryszawa PKP

5.00*, 5.44*, 6.02*, 6.45*, 7.08, 7.39^, 7.44*, 8.18, 8.43+, 8.53*, 9.29, 10.08*, 10.37, 11.09*, 11.48*, 12.23, 13.04*, 13.17+, 13.44*, 14.15, 14.38, 15.18*, 15.38*, 16.03+, 16.38*#, 17.23*#

Objaśnienia znaków:

- * - nie kursuje w soboty, niedziele i święta
- + - kursuje w soboty, niedziele i święta
- ^ - kursuje w dniach nauki w szkołach
- # - nie kursuje w dniu 24 grudnia

Uwaga:

do rozkładu jazdy autobusów wydrukowanego w nr 6/7 „Ziemi Suskiej” wkradł się błąd. Autobus do Nowego Sącza z godz. 9.10 nie kursuje

LISTY DO REDAKCJI

Redakcja „Ziemi Suskiej”

Serdeczne pozdrowienia z nad pięknego Bałtyku ślą zuchy, harcerze oraz instruktorzy ZHP Hufca Ziemi Suskiej.

Komenda Obozu

Bardzo dziękujemy za pozdrowienia !

2 - letnia Policealna Szkoła Zawodowa z uprawnieniami szkoły publicznej

Technik Informatyko-Medialnych i Informatycznych

kształcąca w zawodzie:

- **technik informatyk** (wybór specjalności)
- **technik informacji naukowej**

(redaktor, operator baz danych, specjalista d.s. sieci komputerowej, informacji biznesowej, wydawnictw informacyjnych, informacji naukowo-technicznej, promocji, reklamy, marketingu, wystaw itp.)

*ogłasza nabór na rok szkolny
1999 / 2000*

Szkoła w budynku ZSZ im. W. Goetla w Suchej B., ul. Kościelna 5

Sekretariat (p.109) czynny w dniach:

poniedziałek - czwartek	8.00 - 12.30
piątek	12.30 - 16.00

GABINET LEKARSKI

CHOROBY TARCZYCY,
OTYŁOŚĆ, MENOPAUZA

*Dr n.med. Agata WALIGÓRSKA
SPECJALISTA ENDOKRYNOLOG*

przyjmuje w każdą sobotę
w godzinach 11.30 - 12.30
Sucha Beskidzka ul. Konopnickiej 13
tel. 874 31 04

OTWARCIE SIEDZIBY DCD INTERNATIONAL

17 lipca br. w Stryszawie nastąpiło oficjalne otwarcie siedziby poznańskiej spółki DCD International specjalizującej się w kompleksowej obsłudze inwestycji oraz w renowacji zabytków. DCD International świadczy usługi w zakresie wielobranżowego projektowania oraz realizacji budownictwa i architektury wnętrz - począwszy od projektu, poprzez produkcję elementów - kończąc na pracach montażowych wszystkich elementów wnętrza. Firma posiada własne zespoły projektowe i zakłady produkujące meble (w tym nowoczesne ergonomiczne meble szkolne) oraz ekipy montażowe pozwalające na realizację inwestycji. DCD International zapewnia, że dzięki konsolidacji procesu produkcyjnego klient ma gwarancję, że na każdym jego etapie zostaną spełnione wymagania inwestora. W dorobku firmy znajdują się takie realizacje, jak: Hotel Panorama w Szczecinie, Radio Merkury w Poznaniu, Ośrodek Wypoczynkowy Poznańskiego Rejonu Gazownictwa, Centrum Kongresowe Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu, sieć salonów firmy Gabriel, Centrum Rekreacji Niku w Poznaniu, Centra Handlowe M1 w Bytomiu i Radomiu itp.

W swojej siedzibie w Stryszawie, jako dystrybutor laminatów dekoracyjnych i tworzyw kamieniopochodnych firma będzie prowadzić sprzedaż tych materiałów oraz promować swoje usługi projektowe, a w przyszłości ma zamiar prowadzić szkolenia fachowców w zakresie montażowym, co pozwoli na stworzenie dodatkowych miejsc pracy dla mieszkańców Stryszawy i okolicy.

Red.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI KALENDARZA
POWIATOWYCH IGRZYSK MŁODZIEŻY SZKOLNEJ
KLASY VII-VIII ZA OKRES LUTY-CZERWIEC 1999 R.**

Lp.	Dyscyplina	Kategoria	Ilość Imprez	Ilość spotkań	Ilość uczestników	Ilość szkół	Mistrz powiatu
1.	Piłka koszykowa	Dziewczęta	4	7	102	7	SP1 Sucha Beskidzka
2.	Piłka koszykowa	Chłopcy	4	7	101	7	SP1 Sucha Beskidzka
3.	Piłka siatkowa	Dziewczęta	4	7	101	7	SP1 Sucha Beskidzka
4.	Piłka siatkowa	Chłopcy	5	8	113	8	SP2 Stryszawa
5.	Piłka ręczna	Dziewczęta	3	3	59	5	SP1 Maków Podhalański
6.	Piłka ręczna	Chłopcy	4	6	107	6	SP1 Sucha Beskidzka
7.	Tenis stołowy	Dziewczęta	1	7	14	7	SP1 Lachowice
8.	Tenis stołowy	Chłopcy	1	7	14	7	SP 3 Zawoja
9.	Sztafetowe biegi przełajowe	Dziewczęta	1	1	40	4	SP1 Sucha Beskidzka
10.	Sztafetowe biegi przełajowe	Chłopcy	1	1	30	3	SP Osielec
11.	Wiosenne biegi przełajowe	Dziewczęta	1	1	30	3	SP1 Sucha Beskidzka
12.	Wiosenne biegi przełajowe	Chłopcy	1	1	54	5	SP1 Sucha Beskidzka
13.	Piłka nożna	Chłopcy	4	7	199	7	SP Zembrzyce
14.	Szkolna Liga Lekkoatletyczna	Dziewczęta	1	1	46	5	SP1 Sucha Beskidzka
15.	Szkolna Liga Lekkoatletyczna	Chłopcy	1	1	36	7	-
RAZEM			36	60	1046	31	

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI KALENDARZA
POWIATOWYCH IGRZYSK MŁODZIEŻY SZKOLNEJ
KLASY IV-VI ZA OKRES LUTY-CZERWIEC 1999 R.**

Lp.	Dyscyplina	Kategoria	Ilość Imprez	Ilość spotkań	Ilość uczestników	Ilość szkół	Mistrz powiatu
1.	Mini-piłka koszykowa	Dziewczęta	4	6	124	6	SP Marcówka
2.	Mini-piłka koszykowa	Chłopcy	4	7	152	7	SP Zembrzyce
3.	Mini-piłka siatkowa	Dziewczęta	5	8	127	8	SP1 Budzów
4.	Mini-piłka siatkowa	Chłopcy	5	8	127	8	SP2 Sucha Beskidzka
5.	Mini-piłka ręczna	Dziewczęta	4	6	126	6	SP1 Skawica
6.	Mini-piłka ręczna	Chłopcy	4	6	126	6	SP1 Maków Podhalański
7.	Tenis stołowy	Dziewczęta	1	7	14	7	SP3 Zawoja
8.	Tenis stołowy	Chłopcy	1	7	14	7	SP1 Budzów
9.	Sztafetowe biegi przełajowe	Dziewczęta	1	1	45	5	SP1 Sucha Beskidzka
10.	Sztafetowe biegi przełajowe	Chłopcy	1	1	54	6	SP1 Skawica
11.	Czwórbój Lekkoatletyczny	Dziewczęta	1	1	24	4	SP1 Sucha Beskidzka
12.	Czwórbój Lekkoatletyczny	Chłopcy	1	1	30	5	SP1 Sucha Beskidzka
13.	Mini-piłka nożna	Chłopcy	4	7	118	7	SP1 Maków Podhalański
RAZEM			36	66	1081	31	

POWIATOWE IGRZYSKA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH (KL. V-VI)

W drugiej połowie czerwca zostały zakończone rozgrywki w ramach Powiatowych Igrzysk Młodzieży Szkolnej Szkół Podstawowych (kl. V-VI). Jako ostatni swoje siły zmierzyli młodzi piłkarze nożni. A oto wyniki:

Eliminacje

SP Zembrzyce — SP2 Kuków	3 : 2 (2 : 0)
SP2 Sucha Beskidzka — SP Palcza	9 : 0 (6 : 0)
SP1 Maków Podhalański — SP1 Skawica	4 : 2 (0 : 2)
SP Jordanów	bez gry do półfinału

Półfinały

SP2 Sucha Beskidzka — SP Jordanów	2 : 0 (1 : 0)
SP Zembrzyce — SP1 Maków Podhalański	0 : 4 (0 : 2)

Mecz o III miejsce

SP Jordanów — SP Zembrzyce	1 : 1 (0 : 1)
	karne - 3 : 2

Final

SP2 Sucha B. — SP1 Maków P.	0 : 1 (0 : 0)
-----------------------------	---------------

Skład drużyny SP1 Maków Podhalański:
Arkadiusz Bach (kapitan drużyny), Radosław Dyrz, Marcin Jancarz, Bartłomiej Polak, Przemysław Surzyn, Grzegorz Suwaj, Daniel Wągiel, Mateusz Weślak. Opiekunem zespołu by mgr Stanisław Klimala.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI KALENDARZA POWIATOWEJ LICEALIADY SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH ZA OKRES LUTY-MAJ 1999 R.

Lp.	Dyscyplina	Kategoria	Ilość Imprez	Ilość spotkań	Ilość uczestników	Ilość szkół	Mistrz powiatu
1.	Piłka koszykowa	Dziewczęta	1	4	43	4	LO Sucha Beskidzka
2.	Piłka koszykowa	Chłopcy	3	6	85	6	LO Sucha Beskidzka
3.	Piłka siatkowa	Dziewczęta	1	4	36	4	LO Sucha Beskidzka
4.	Piłka siatkowa	Chłopcy	3	5	69	5	LO Sucha Beskidzka
5.	Piłka ręczna	Dziewczęta	1	1	23	2	ZSZ im. W. Witosa
6.	Piłka ręczna	Chłopcy	1	1	19	2	LO Sucha Beskidzka
7.	Tenis stołowy	Dziewczęta	1	1	4	2	ZSZ im. W. Witosa
8.	Tenis stołowy	Chłopcy	1	4	8	4	LO Maków Podhalański
9.	Indywidualne biegi przełajowe	Dziewczęta (17 lat)	1	1	26	2	D. Jackiewicz (LO Maków Podhalański)
10.	Indywidualne biegi przełajowe	Chłopcy (17 lat)	1	1	37	5	T. Fyda (ZSZ im. W. Goetla)
11.	Indywidualne biegi przełajowe	Dziewczęta (19 lat)	1	1	8	2	M. Nosal (ZSZ im. W. Witosa)
12.	Indywidualne biegi przełajowe	Chłopcy (19 lat)	1	1	10	4	T. Miśkowiec (LO Sucha Beskidzka)
13.	Piłka nożna	Chłopcy	3	5	157	5	ZSZ im. W. Goetla
14.	Indywidualne mistrzostwa LA	Dziewczęta	1	1	38	2	-
15.	Indywidualne mistrzostwa LA	Chłopcy	1	1	47	3	-
		RAZEM	21	37	610	7	

**ZIEMIA
SUSKA**

Pismo samorządu terytorialnego Suchej Beskidzkiej.

Wydawca: Rada Miejska w Suchej Beskidzkiej Redakcja: Wojciech Żak (red. nac.), Maria Lenart (sekretarz red.), Kazimierz Mastuk, Helena Małysiak, Ewa Pochopień.
Adres red.: 34 200 Sucha Beskidzka ul. J. Piłsudskiego 23 (Miejska Bibl. Publ.) tel. 74 22 47

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnymi tytułami. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Drukarnia SCAL

34-100 Wadowice, Tomice 145,
tel./fax (0-33) 873-71-59